БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 72 (7072)
МАРТЫН 26
СУББОТО
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Һуралсалай жэлэй шиидхэхы үе ерэбэ

Советскэ һургуулинуудай хүмүү[...]улхы үүргые дээшэлүүлхын тула [...]лай парти ба правительство үдэр [...]рин анхарал табижа байдаг. [...]эниие юун гэршэлнэб гэхэдэ, һа[...]ул ужам һургуулиин байшан[...] хаа хаанагүй бодхоогдоно, хэ[...] миллион хэһэг номууд болон [...]алсалай хэрэгсэлнүүд шэнээр хэб[...]дэн гарана, дээдэ, дунда эрдэм[...] багшанар тон олоор бэлэдхэгдэ[...] СССР-эй Верховно Соведэй [...]дохи сессиин баталан абаһан [...] жэлэй гүрэнэй бюджедэйшье [...] баримтануудай үндэһөөр хэдэн [...]лиард түхэриг мүнгэн арадай [...]эрэлые бүхы дээрэнь һайжа[...]лха, шэнэ шэнэ һургуулинуудые [...]лха, багшанарые һурган гаргаха [...]эгтэ зорюулагдана.

Һургуулинуудта эрдэм наукын [...]эһэ һууринуудые үхибүүдэй улам [...]эгыгөөр шудалха ба бодото [...]байдалтай—социалистическэ промышленность болон хүдөө ажахын [...]жэлтэтэй нягта холбоотойгоор [...]энэй хүмүүжүүлэгдэхэ ябадалда [...]тиин XIX с'ездын шиидхэбэри[...] айхабтар шухала удхашанар[...] байгаа. Манай республикын [...]хон һургуулинуудай педагоги[...]ка коллективүүд тус тогтоолые [...]лүүлһэнэй ашаар һуралсал-хү[...]жүүлгынгээ хүдэлмэриин хэм[...] элитэ ехээр дээшэлүүлһэн бай[...]юм. Мүн тэрэшэлэн физикэ, хи[...] биологи гэхэ мэтын предмедүү[...] заадаг хэдэн арбаад багшанар [...]эдынгөө хүдэлмэриие шэнэдхэн [...]жа, үхибүүдые бодото ажалай [...]дүршэлтэйгөөр һургаха ябадал[...] түрүүшын амжалта туйлаһан [...]. Жэшээлхэдэ, Шахтинска дун[...] һургуулиин физикын багша нү[...] В. П. Вихров оройдоо нэгэдэхи [...]ээ ажаллажа байбашье, поли[...]ническэ һуралсалые нэбтэрүүлхэ [...]аар бага бэшэ оролдолго гарга[...] байха юм. Гусиноозёрско рудо[...]авлениин олониитын организа[...]уудай туһаламжатайгаар энэ [...]гуулида һуралсалай мастерской [...]идхэгдэжэ, модо дархалха вер[...]уд, гагналгын инструментнүүд [...] болгогдоо һэн. Кружогой заня[...] үедэ һурагшад багша нүхэр [...]ровой хүтэлбэри доро элдэб [...]борнуудые, харуулан ойлгуулха [...]эгсэлнүүдые уралан хэдэг ба тэ[...]ээ урогуудтаа хэрэглэдэг боло[...] байха юм.

[...]рээнһээ гадна, үнгэрһэн жэлдэ [...]умканай, Баргажанай, Байкало[...]дарын, Кабанскын, Кяхтын айма[...]дай олохон һургуулинуудай һу[...]шад туршалгынгаа участогууд [...]рэ ороохо тарянай, овощиин бо[...] элдэб жэмэсүүдэй муу бэшэ ур[...] хуряаһан байна. Жэшээлхэдэ, [...]анскын аймагай Брянска долоон[...]эй һургуулиин дэргэдэхи һурал[...]лай-туршалгын участок дээрэһээ [...]һан ургаса аймагай хүдөө ажа[...] выставкэдэ хабаадагшадай үрэ [...]үүдые ахижа гараһан юм. Эдэ [...] баримтанууд юу харуулнаб гэ[...], манай республикын олохон [...]гуулинууд болон багшанар пар[...] XIX с'ездын шиидхэбэринүүдые хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ, үхибүүдые имагтал номуудаарынь бэшэ, харин ажалай дүй дүршэлтэйгөөр һургажа эхилбэ. Зүгөөр энэ мэтын зарим тэды хэмжээ-ябуулгануудаар дашууржа, һанаагаа амарха болоо һаа тон буруу байһаниинь хэндэшье элитэ.

Тииһээ тиитэр манай һургуулинуудай хүдэлмэриин эгээн харюуасалгатай үе мүнөө ерэбэ. Оройдоо хоёрхон һара болоод байхада, һуралсалай жэл дүүрэжэ, һургуулинуудаа дүүргэжэ гаралгын ба класснаа класста оролгын шалгалтанууд болошо эхилхэ байна. Эгээл тиимэһээ аймагуудай арадай гэгээрэлэй таһагууд, һургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала хэрэгтэ эмхитэй гуримтайгаар бэлэдхэхэ ябадал туйлаха зэргэтэй. Программаар хараалагдаһан шэнэ темэнүүдые үзэхынгөө хажуугаар һургуулиин бүхы һурагшад үнгэрһэн үедэ шудалһан зүйлнүүдээ тэсэмгэйгээр дабтажа эхилхэ ёһотой болоно. Энэ хэрэгтэ Улан-Удын № 1 дунда һургуулиин педагогическа коллектив бага бэшэ анхарал табижа байна. Эгээл тиимэһээ тус һургуулиин бүхы классуудай һурагшад һуралсалай жэлэй эхинһээ хойшо үзэжэ гараһан материалнуудаа дабтажа эхилэнхэй. Классуудай хүтэлбэрилэгшэд һурагшадайнгаа түрэлхидтэй хөөрэлдэдэг, тэдээндэ шухала зүбшэл үгэдэг, шалгалтануудтаа һайнаар бэлэдхэхын тула һурагшадай юу хэхэ байһан тухай тэдээндэ хэлэжэ үгэдэг.

Гэхэтэй хамта, Улан-Удэ городойшье, мүн тэрэшэлэн республикын аймагуудайшье олохон һургуулинуудта һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ба һурагшадай сахил журам хангалтагүй байһаар. Тэндэхи зарим багшанар политехническэ һуралсал нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ тусхай анхарал табидаггүй, харин ганса нэгэн экскурсида гараһанаа ехэ юумэ хэһэн дээрэ тоолодог байха юм. Тэрээнһээ байтагай, Сэлэнгын аймагай Ноёхоной, Үбэр-Зөөхэйн долоон жэлэй һургуулинуудта бии байһан харуулан ойлгуулха зүйлнүүд болон түхеэрэлгэнүүд тон дутамагаар хэрэглэгдэнэ, тиимэһээ программын ёһоор хараалагдаһан лабораторно хүдэлмэринүүд хэгдэнэгүй. Иимэ хайша хэрэг ябадалые яашье тэсэмээр бэшэ байна.

Республикын Гэгээрэлэй министерство, аймагуудай арадай гэгээрэлэй таһагууд хэзээ хэзээнэйхиһээ эдэбхитэйгээр ажаллажа, һургуулинуудай шалгалтадаа һайнаар бэлэдхэхэ ябадалые хинан хараха, тэдээндэ зохихо туһаламжа үзүүлжэ байха уялгатай. Нютагуудай партийна, советскэ органууд энэ харюусалгатай үедэ багшанарта, һургуулинуудай педагогическа коллективүүдтэ үдэр бүриин анхарал табиха зэргэтэй.

Һуралсалай жэлые амжалтатайгаар түгэсхэхэ гээшэ гансахан багшанарай гү, али арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй хэрэг бэшэ, харин бүхы олониитын эдэбхитэйгээр хабаададсаха ёһотой хэрэг мүн.

[...]МАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведые зарлаха тухай

[...]рят-Монголой АССР-эй Конституциин 36-дахи статьягай үндэһөөр [...]т-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй тогтоохонь:
[...]рят-Монголой Автономно Советскэ Социалистическэ Республикын [...]эдэхи зарлалай Верховно Соведэй нэгэдэхи сессиие 1955 оной апре[...] 11-дэ Улан-Удэ городто зарлаха.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшо М. ЧУВЬЮРОВ.
БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ОСТРОВСКАЯ.

[...]лан-Удэ город, Соведүүдэй Байшан. 1955 оной мартын 25.

Эб найрамдал хамгаалха Бурят-Монголой республиканска комитедэй пленум болобо

Эб найрамдал хамгаалха Бурят[...]голой республиканска комите[...]үргэн пленум үсэгэлдэр Улан[...] городто болобо.

[...]ленум дээрэ «Атомна дайнай [...]лда эсэргүүсэхые уряалһан Эб [...]амдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй [...]алгада гар табюулха кампа[...] республика дотор үнгэргэхэ [...] нүхэр Н. Г. Балданогой элид[...]дуулаад, тэрэниие зүбшэн хэл[...]

[...]лидхэлые зүбшэн хэлсэлгэдэ [...]гогическа наукануудай доктор [...] Спирюхов, Хориин аймагай [...] Марксын нэрэмжэтэ колхо[...] түрүүлэгшын орлогшо **Р. М.** [...]аев, Социалистическэ Ажа[...] Герой **Н. Е. Конева**, Сталин[...]шангай лауреат **С. Д. Асеев**, уранзохёолшо, СССР-эй Верховно Соведэй депутат **Х. Н. Намсараев**, БМАССР-эй арадай артист **Л. Линховоин** ба бусад үгэ хэлээ.

Атомна дайнда эсэргүү кампани республика дотороо үнгэргэхэ тухай тогтоол пленум баталан абаа.

Эб найрамдал хамгаалха Бүхэсоюзна V конференцидэ делегадуудаар Эб найрамдал хамгаалха Бурят-Монголой республиканска комитедэй түрүүлэгшэ **Н. Г. Балдано**, ПВЗ-гэй слесарь **П. П. Милин**, педагогическа институдай багша физико-математическа наукануудай кандидат **К. Д. Золтоев**, Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан **М. К. Цыденова**, мяха-консервын комбинадай хүдэлмэришэн **П. П. Залуцкая** гэгшэдые һунгаад, пленум хүдэлмэреэ дүүргэбэ.

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ НЭГЭДЭХИ СЕССИ

Мартын 24-дэ, Москвада Кремлёвско Ехэ Ордон соо дүрбэдэхи зарлалай РСФСР-эй Верховно Соведэй нэгэдэхи сесси өөрынгөө хүдэлмэриие үргэлжэлүүлһэн байна.

Мандатна комиссиин түрүүлэгшэ депутат **Н. Ф. Игнатовта** үгэ үгтэбэ. Тэрэ өөрынгөө үгэ соо РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгалта политическэ дэбжэлтын ба һунгагшадай ехэхэн эдэбхи болон эмхидхэлэй оршон байдалда үнгэрбэ гэжэ тэмдэглээ. Российска Федерациин ажалшад Коммунистическэ парти болон Советскэ Правительствоёо тойрон нягтаар жагсанхай байһанаа дахинаа харуулба.

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгагшадай диилэнхи олонхидоор һунгагдаһан 796 депутадуудай эрхэ түлөөлэлгые зүб гэжэ Мандатна комисси тоолобо. Ажалшад Верховно Соведтэ өөһэдынгөө эрхим түлөөлэгшэдые—промышленностиин ба транспортын түрүүшүүлые, хүдөө ажахын солото хүдэлмэрилэгшэдые, наука, литература болон искусствын ажал-ябуулагшадые, партийна болон советскэ хүдэлмэрилэгшэдые, Советскэ Армиин сэрэгшэдые һунгаһан байна. Һунгагдаһан бүхы депутадууд коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадууд болоно.

Һунгагдаһан бүхы депутадуудай эрхэ түлөөлэлгыень Верховно Совет зүб гэжэ мэдэрһэн байна.

Удаань сесси бюджетнэ комиссиин түрүүлэгшэ депутат **Н. И. Бобровниковой** нэмэлтэ элидхэлые шагнаба. РСФСР-эй 1955 оной Гүрэнэй бюджет болбол табадахи табанжэлэй һүүлшын жэлдэ Российска Федерациин урда табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ зорюулагдана. Бюджедтэ зарим тэды залһабари оруулаад, орошоороо — 66.740,6 миллион түхэриг, гаргашаараа—66,580,8 миллион түхэриг байхаар ба орошонь гаргашаһаа 159,8 миллион түхэриг ехэ байхаар баталха гэжэ бюджетнэ комисси дурадхаба.

РСФСР-эй 1955 оной гүрэнэй бюджет тухай элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэ эхилбэ.

Түрүүлэн, депутат **И. Т. Марченко** (Москва) үгэ хэлэбэ. Москвагай ажалшад бүхы советскэ арадтаяа хамта арадай ажахын бүхы һалбаринуудые хэлбэришэгүйгөөр хүгжөөн дэбжээхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэнэ. Үнгэрһэн жэлдэ столицын предприятинууд гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргээд, Эхэ орондоо түсэбһөө гадуур 4.600 миллион түхэригэй продукци үгэһэн байна. Түрүү предприятинуудай жэшээгээр, москвагайхид табадахи табанжэлэй түсэбые валовой продукци үйлэдбэрилхэ талаар болзорһоонь урид, энэ жэлэй ноябриин нэгэндэ дүүргэхээр зоригжонхой. Тиин социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэ,—гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Депутат **С. Н. Низамов** (Татарска АССР) республикынгаа нефтяной промышленностиие хүгжөөхэ тухай асуудалда тогтоһон байна. Депутат Низамов РСФСР-эй гүрэнэй бюджедые һайшааһан тухайгаа мэдүүлбэ.

Депутат **Д. Д. Брежнев** (Ленинградска область) өөрынгөө үгэ соо КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүд ажалай шэнэ амжалтануудта ажалшадые зоригжуулна гэжэ хэлэбэ. Хүндэ промышленностиин хүгжэлтэ тухай хэлэхэ зуураа, Ленинградска областиин промышленность үнгэрһэн жэлэйнгээ түсэбые валовой болон товарна продукци үйлэдбэрилхэ талаар үлүүлэн дүүргэһэн байна, —гэжэ тэмдэглээ. 4 жэл соо долоон миллиард түхэригһөө үлүү ехэ продукци түсэбһөө гадуур үгэһэн байнабди. Энэ үе соогоо Ленинградай предприятинууд 300 шэнэ, үндэр бүтээсэтэй машинануудые, механизмуудые болон аппарадуудые үйлэдбэрилэн гаргаһан байна. Тэрэнэй тоодо гидравлическа турбинанууд, генераторнууд, электродвигательнүүд, металл болбосоруулха станогууд болон бусад түхеэрэлтэнүүд ороно. Табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө заводуудай хүдэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд шэнэ социалистическэ уялгануудые абана.

Сессиин заседани дээрэ депутадууд **И. В. Бобков** (Рязанска область), РСФСР-эй мяханай болон һүнэй продуктнуудай промышленностиин министр **Н. И. Смирнов** гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Мартын 25-да сесси хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэ байна.

(ТАСС).

Бирмын ниитын ажал-ябуулагша болон уранзохёолшо Такин Кодо Хмаинг гэгшэдэ „Арадуудай хоорондын эб найрамдалые бэхижүүлһэнэй түлөө" Уласхоорондын Сталинска шан барюулагдаба

РАНГУН, мартын 23. (ТАСС). Үсэгэлдэр Рангунда эб найрамдалай түлөө элитэ ехэ тэмсэгшэ, Бирмын уранзохёолшо Такин Кодо Хмаингада Уласхоорондын Сталинска шан барюулагдаба.

Рангунска муниципалитедэй байшангай урдахи талмай дээрэ 7 мянга гаран хүнүүд суглараба. Такин Кодо Хмаинг ба эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй түрүүлэгшэ Н. С. Тихонов болон бусадай трибунада гарахада сугларагшад тон халуунаар, альга ташалгаар угтаба.

Культурна холбоо барисаанай Бирмано-советскэ обществын президент, Рангунска университедэй профессор У Аунг Хла гэгшэ митингые нээбэ. Өөрынгөө богонихон үгэ соо тэрэ хадаа эб найрамдалай түлөө лауреадай элитэ ехэ ажал-ябуулгые, мүн бирманска арадай бэеэ даанхай байдалые хамгаалха хэрэгтэ баатарлигаар тэмсэдэгынь тэмдэглэһэн байна.

Удаань советскэ уранзохёолшо Николай Тихоновтэ үгэ үгтэбэ. — Би, илангаяа ехэ баяртайб,—гэжэ Тихонов хэлэнэ. — Юуб гэхэдэ, энэ ехэ шантые Танай түрэһөөр 80 наһа гүйсэжэ байһан үдэрые бирманска арадай болон танай нүхэдэй тэмдэглэжэ байһан үдэр барюулха байнаб. Арадуудай хоорондын эб найрамдалые бэхижүүлхын түлөө танай ябуулһан гайхамшагта ба һургаалтай ажал-ябуулгые баярлангүйгөөр тэмдэглэхын аргагүй.

Һүүлээрнь нүхэр Тихонов иигэжэ хэлэһэн байна: эб найрамдалые болон сүлөөтэ ажабайдалые хүсэдэг бирманска арадта советскэ арадай үмэнэһөө халуун амаршалгые, мүн танда, өөртэтнай үни удаан саг соо энхэ амгаланаар ажаһуухыетнай, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые, советскэ ба бирманска арадуудай хоорондохи хани барисаае улам бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ шэнэ амжалта туйлахыетнай үнэн зүрхэнһөө хүсэнэб.

Тэрэнэй һүүлээр, «Арадуудай хоорондын эб найрамдалые бэхижүүлһэнэй түлөө» уласхоорондын Сталинска шангуудые олгохо Комитедэй тогтоол ород ба бирманска хэлэнүүд дээрэ уншагдана. Н. Тихонов лауреадта диплом барюулаад, һүүлээрнь тэрэнэй үбсүүндэ алтан медаль зүүнэ. Нэрьемэ альга ташалган болоно. Бирмын эхэнэрнүүдэй лигиин түрүүлэгшэ, эхэнэрнүүдэй демократическа хүдэлөөнэй элитэ ажал-ябуулагша До Кхин Хла, Бирмын уранзохёолшодой ассоциациин түрүүлэгшэ У Тин Фатт, залуушуулай Бүхэбирманска лигиин президент У Тин, профсоюзуудай, таряашадай организациин түлөөлэгшэд, эрдэмтэд, журналистнууд болон буддын шажанай түлөөлэгшэд амаршалһан байна.

Такин Кодо Хмаинг харюугай үгэ хэлэбэ.

—Арадуудай хоорондын эб найрамдалые бэхижүүлһэнэй түлөө уласхоорондын Сталинска шан хадаа гансашье намда бэшэ, бүхы Бирмын арадта барюулагдаба, — гэжэ Такин Кодо Хмаинг хэлэбэ. Хариин хархисуудай дарлалтада эсэргүү тэмсэлдэ Бирмын арад алдарта түүхэтэй юм. Бирмые англичануудай эзэмдэн доромжолжо байхада манай патриодууд өөрынгөө эхэ ороной эрхэ сүлөөгэй түлөө 12 жэл соо тэмсээ һэн. Имагтал энэ тэмсэлэй түлөө, эб найрамдалай ба эрхэ сүлөөгэй түлөө, бүхы бирманска арадай тэмсэлдэ зорюулагдажа энэ Сталинска шан олгогдоһон байна.

Такин Кодо Хмаинг үгэ хэлэлгээ иимэ үгэнүүдээр дүүргээ: «Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал мандаг лэ! Советско-бирманска хани барисаан улам бэхижэхэнь болтогой!».

Хүдөө ажахын экономико ба эмхидхэл тушаа асуудалнуудаар зүблөөн эхилбэ

Хүдөө ажахын экономико ба эмхидхэл тушаа асуудалнуудаар зүблөөн Москвада, мартын 23-да эхилбэ. Энэ зүблөөе СССР-эй Хүдөө ажахын министерство СССР-эй Наукануудай академитэй, СССР-эй Дээдэ һургуулинуудай министерствотэй, мүн СССР-эй Совхозуудай министерствотэй хамта зарлаа. Научно-шэнжэлэлгын олон тоото эмхи зургаанууд, хүдөө ажахын дээдэ һургуулинууд, ороной хүдөө ажахын органуудай түлөөлэгшэд зүблөөнэй хүдэлмэридэ хабаадалсана.

Хүдөө ажахые түсэблэлгын шэнэ ёһо гурим тухай, хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ, хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилдэг газарнуудые СССР-эй экономическа, байгаалиин-географическа зононуудта зүбөөр тааралдуулха зорилгонууд тухай асуудалнуудта зорюулагдаһан элидхэлые СССР-эй хүдөө ажахын министрын орлогшо нүхэр В. В. Мацкевич хэһэн байна.

Хүдөө ажахые ороной экономическа районуудта зохилдуулан тааруулжа хүгжөөхэ хараа бодолнуудта зорюулагдаһан элидхэлнүүдые СССР-эй Наукануудай академиин үйлэдбэриин хүсые шэнжэлхэ Соведэй түрүүлэгшэ академик В. С. Немчинов, ургамалай Бүхэсоюзна институдай директорые орлогшо профессор А. И. Сизов, экономическа наукануудай доктор Е. С. Карнаухова (СССР-эй Наукануудай академиин экономикын институт), профессор Л. М. Зальцман (малажалай научно-шэнжэлэлгын Бүхэсоюзна институт) гэгшэд элидхэл хээ.

Мүнөөдэр зүблөөн үргэлжэлһөөр.

(ТАСС).

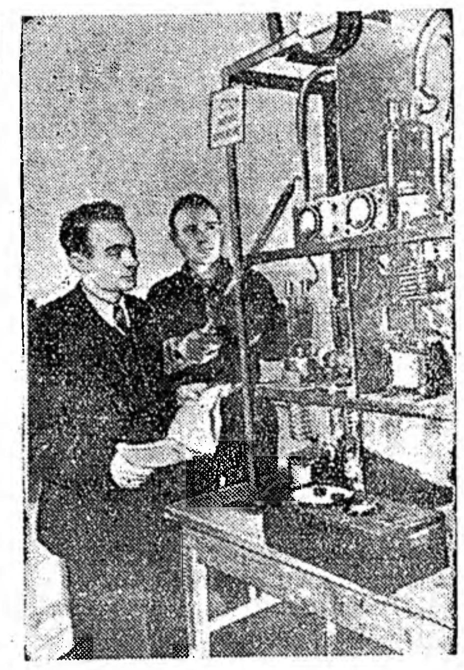
Жэл соо кукурузаһаа хоёр дахин ургаса абахын түлөө мүрысөөн

КРАСНОДАР. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй депутат Иван Шацкий Михайловска МТС-эй тракторна бригадые хүтэлбэрилдэг. Тэрэ бригада Курганинска районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Андрей Каменевэй тарянажалай бригадатай хамта кукурузаһаа ороохо ехээр абахын түлөө, кукурузын ургасые жэл соо хоёр дахин хуряахын түлөө социалистическэ мүрысөө үүсхэбэ.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ 111 гектарта кукуруза тарижа, гектар бүриһөө 40 центнер ороохо суглуулхаар хараална. Кукуруза бүхыдөө квадратно-гнездовой аргаар, гансал гибриднэ үрэһөөр таригдаха юм. Тарилгын урда тээ кукурузын үрэһэн наранда дулаасуулагдаха байна. Кукуруза таригдаха талмай тарилгын урда тээ гурба дахин элдүүрилэгдэхэ юм. Тарилга хэгдэһэн газарта хүндэлөөшэнь, мүн утаашань культиваци хэгдэхэ, тэжээл үгтэхэ байна.

Кукурузые хоёрдохёо тарихын тула июниин хоёрдохи хахадай һүүлээр 100 гектар дээрэхи намарай шэниисые хүсэд эдеэшээгүй байхадань хуряаха юм. Намарай шэниисын хуряагдан сасуу зохихо элдүүрилгэ хэгдэһэнэй һүүлээр кукуруза таригдаха байна. Орой таригдаһан энэ кукуруза октябриин хахадта хуряагдажа, ороохоной орондо хэрэглэгдэхэ юм. Малда эдюулэгдэхээр таригдаһан 35 гектар хара тарянай хэрэглэгдэһэнэй һүүлээр энэ талмай дээрэ мүн лэ кукуруза таригдаха юм. Тиимэһээ 135 гектарай талмай дээрэһээ кукурузын хоёрдохи ургаса хуряагдаха болоно. Энэнь 3000 шахуу центнер кукурузын ороохо нэмэжэ абаха арга олгохо байна.

Нүхэд Шацкий, Каменев гэгшэдэй бригаданууд жэл соо кукурузын хоёр ургаса хуряажа абахын түлөө мүрысөөе дэлгэрүүлхэ гэһэн уряатайгаар Кубаниин бүхы механизаторнууд болон колхозникуудта хандаба.

Башкирска АССР. ДОСААФ-эй (телевизортэ дурлагшадай) телевизионно центр Уфада баригдажа дүүрүүтэй байна. Энэ телевизионно центр Уфа, Черниковск городуудай ажалшадые, дүтэ шадарай табан районуудай колхозникуудые хангаха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: инженер радиодо дурлагша Б. П. Фридман (зүүн гарһаа) электротехник П. П. Акатьев уфимска телецентрын передатчигые шалгажа байна. **ТАСС-эй фотохронико.**

Куйбышевска ГЭС-эй механизаторнуудай комплексно бригаданууд

КОМСОМОЛЬСКИЙ ПОСЕЛОК. (ТАСС). Түрүүшын ээлжээндэ ашаглалгада оруулагдаха Куйбышевска гидроузелай суднаар ябалгын шлюзууд болон каналнуудта мүнөө олон зуун механизмууд ажаллана. Барилгашад шлюзууд болон каналнуудые майда дүүргэхые хүсэнэ.

Техникые һайнаар ашаглахын, абаһан уялгануудаа саг соонь дүүргэхын түлөө партийна организацинуудай үүсхэлээр энэ участогуудта токарьнууд болон экскаваторщигуудай комплексно бригаданууд байгуулагдаа. Барилгын дүүрэтэр экскаватор бүхэндэ тусхай тоото автосамосвалнууд даалгагдаа.

Ажалай шэнэ эмхидхэл һайн үрэ дүн харуулһан байна. Суднаар ябалгын саг зуурын канал малталга дээрэ ажаллажа байгаа экскаваторщик нүхэр Майоровой түрүүшын комплексно бригада халаан соогоо 1700 кубометр шорой малтажа зөөнэ. Энэнь нормодо орходоо хоёр дахин ехэ болоно. Комплексно бригаданууд Волга дээрэхи барилгын бусадшье участогуудта байгуулагдана.

Залуушуулай Бүхэдэлхэйн недели

Залуушуулай Бүхэдэлхэйн недели мартын 21-дэ эхилбэ. Советскэ Союзай хүбүүд, басагад энэ неделиие хаа хаанагүй тэмдэглэжэ байна. Москвада, мүн бусадшье городуудта, предприятинууд, эмхи зургаанууд болон һургуулинуудта вечернүүд үнгэргэгдэнэ, элидхэл болон хөөрэлдөөнүүд хэгдэнэ.

Советскэ залуушуулай Антифашистска комитет Демократическа залуушуулай бүхэдэлхэйн федерацида телеграмма эльгээгээ. Тэрэ телеграмма соогоо ВФДМ-е, мүн тэрээгээр дамжуулан, атомна дайнай аюулда, германска милитаризмые һэргээн бодхоолгодо эсэргүү, эб найрамдалай, демократиин, бэеэ даанхай байдалай ба ерээдүйн зол жаргалай түлөө тэмсэжэ байгаа бүхы дэлхэйн олон миллион хүбүүд, басагадые халуунаар амаршалһан байна.

(ТАСС).

Эртын тарилга дүүрэбэ

РОСТОВ-на-ДОНУ. (ТАСС). Микояновска машинно-тракторна станциин механизаторнууд эртын тарилгые Дондо хамагһаа түрүүн, мартын 20-до дүүргэбэ. Александровска районой колхозуудта хүдэлмэриин 3 үдэрэй турша соо гурбан мянга шахуу гектар газарта хабарай шэниисэ, ячмень болон овёс таригдаһан байна.

Хабарай эртын тарилга Ильичын нэрэмжэтэ колхоздо илангаяа амжалтатайгаар хэгдээ. Хүдэлмэриин хоёр үдэр хахадай болзор соо 280 гектар хабарай шэниисэ, 230 гектар ячмень, 20 гектар овёс таригдаа. Бүхы тарилгань хэрээһэлүүлэн, нарин рядтайгаар хэгдэһэн байна.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партийна конференциин тогтоол муугаар дүүргэгдэнэ

Нёдондо жэлэй ноябрь һарада Прибайкальска аймагай партийна конференци дээрэ үгэ хэлэгшэд колхозуудай партийна организацин үүргые дээшэлүүлхэ, партийна организацин секретарьнуудаар дүй дүршэлтэй, эдэбхитэй нүхэдые һунгаха гэжэ онсо тэмдэглэһэн байгаа. Мүн партийна конференци тогтоол соо колхозуудые хүтэлбэрилхы кадрнуудаар, илангаяа фермые даагшадаар, бригадирнуудаар бэхижүүлхэ, тэдэнэртэй саг үргэлжэ семинар гү, али зүблөөнүүдые үнгэргэжэ байхаар хараалагдаһан байгаа. Тэдэнэ тогтоолой абтаһаар дүрбэн һарын үнгэржэ байбашье, ямаршье хубилалта болоогүй байна.

Партийна эхин организацинуудай секретарьнуудые шэлэн олохо, тэдэниие һургаха хэрэгтэ партиин айком тон һулаар, харюусалга багатайгаар хандана. Энээнэй эсэстэ партийна организацинуудай секретарьнууд ходо һэлгэгдэдэг болоод байна. Жэшээлхэдэ, коммунист Кликунов «Заветы Ильича» колхоздо худэлмэрилхөөр партиин айкомоор эльгээгдэһэн байгаа. Уданшьегүй тэрэ колхозой партийна эхин организацин секретаряар һунгагдаба. Энэ нүхэр худөө ажахые, илангаяа малажалые эрхилхэ олон асуудалнуудые мэдэхэгүй, хүтэлбэрилхы худэлмэриин дүй дүршэлөөр бага, партийна даалгабарие дүүргэхын түлөө хүсэд оролдоогүй хүн байшоо. Тэрэнэй эсэстэ нүхэр Кликунов уданшьегүй өөрөө мэдэжэ, ажалаа хаяжархёод, Улан-Удэ ерэжэ, ондоо худэлмэридэ ороһон байха юм. Тэдэ КПСС-эй айком партиин журам эбдэһэн, харюусалгагүй энэ коммунистда ямаршье хэмжээ абагүй байха юм. Тэрэшэлэн «Путь коммунизма», Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудай партийна организацинууд иимэрхүүгээр ажаллана. Эдэ колхозуудай партийна организацин секретарьнууд байһан нүхэд Калаганский, Липин гэгшэд худөө ажахын асуудалнуудые мэдэхэгүй, эмхидхэлэй дадалгүй дээрэһээ баһал һэлгэгдэһэн байгаа. Партиин айком эдэниие миил ёһо тэдын түлөө һэлгэһэн байна гэжэ хэлэхэдэ болохо, юуб гэхэдэ, тэдэнэй орондо һунгагдаһан хүнүүд мүнөө үеын эрилтэнүүдые харюулжа баһал шадаһангүй.

Партиин айкомой пленум, эдэбхитэдэй суглаан дээрэ энээн тушаа шүүмжэлэл гараһан байгаа. Тэдэ, эдэ бүхы шүүмжэлэлнүүдһээ тобшолол хэжэ, кадрнуудые шэлэн олохо, һургаха, тэдэниие хүмүүжүүлхэ талаар партиин айком худэлмэрөө үшөөл һайжаруулаадүй байһаар.

Партиин айкомой Итанцын МТС-эй зонодохи инструктор нүхэр Падерин аймагай партийна конференциин һүүлээр «Заветы Ильича» гэжэ колхоздо ошожо худэлхые хүсэһэн тухай аймагай газетэдэ бэшэһэн байгаа. Энэ мэдээсэлыень уншаад түрэл колхозойхидынь ехээр баярлаа һэн. Тэдэ нүхэр Падерин мүнөөшье хүрэтэр тус колхоздо ошоогүй байһаар.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозойхидой гуйлтаар1954 оной декабрь һарада КПСС-эй айкомой инструктор байһан нүхэр Леоновые тус колхоздо худэлмэрилхөөр эльгээжэ гэһэн тогтоол партиин айком гаргаа һэн. Нүхэр Леонов КПСС-эй айкомой бюрогой тогтоол гаргаһанай һүүлээр аяар хоёр һара үнгэрһэн хойно тус колхоздо худэлхэеэ ошоо. Иигэжэ хожомдожо ошоһон мүртөө тэрэ коммунист партийна бюрогой, колхозой правлениин үгэһэн даалгабарие дүүргэдэггүй байгаа. Партиин айкомой секретарьнууд энээниие мэдэбэшье, энэ нүхэрһөө шанга эрилтэ хэдэггүй байха юм.

Молотовой нэрэмжэтэ колхозые абаад үзэе. Эндэ партийна организацинь секретарьгүй байһаар. Партиин айком тус организацин коммунистнуудта һайн секретарие олохоёо туһалха гэжэ һэдэлгэ хэбэшье, үрэ гараагүй. Партийна худэлмэридэ удаан саг соо ябаһан, областной партийна һургуулиие дүүргэһэн, шадабаритай коммунист Щербаков гэгшые тус колхоздо эльгээхэ гэһэн тогтоол партиин айком бюро гаргаһан байгаа. Тиигэбэшье, тэрэ коммунист колхоздо ошохоёо арсажа, бюрогой эрилтые дүүргэөгүй. Харин тиихэдэнь, партиин айком КПСС-эй Уставай ёһоор хэмжээ абахынгаа орондо, аймагай Советэй гүйсэдкомой түсэблэлгын комиссиин түрүүлэгшээр тэрэниие томилхые зүбшөөһэн байна.

Иимэ баримтанууд олон үзэгдэнэ. Коммунист нүхэр Н. Ф. Бурдуковский гэгшые Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо таряанажалай бригадын бригадираар эльгээхэ тухай тогтоол гаргаһан байгаа, тэдэ тэрэнь баһал колхоздо худэлмэрилхөө ошоогүй байшоо. Тиихэдэнь партиин айком, тэрэнэй нэгэдэхи секретарь нүхэр Иванов тэрэ коммунистые колхоздо эльгээхын орондо, Итанцын леспромхозой үйлэдбэриин таһагай начальнигаар эльгээгээ юм.

КПСС-эй Прибайкальска айком, колхозуудай партийна организацин секретарьнуудаар дүй дүршэлтэй, шадабаритай хүнүүдые табижа шадаагүй байһаһаа гадна, мүнөө худэлжэ байһан коммунистнуудые һургаха, ажал хэрэгээ шудалхадань туһалха үүргэеэ дүүргэнэгүй.

Партиин айкомой секретарь нүхэр Переваловай хүтэлбэрилдэг инструкторска группа колхозуудай хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн олохо, тэдэниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ һаналаа табинагүй.

Манай Прибайкальска аймагта залуу коммунистнууд, илангаяа эхэнэрнүүд, худөө ажахын мэргэжэлтэд, үйлэдбэриин новаторнууд партийна худэлмэридэ тон үсөөн дэбжүүлэгдэнэ. Аймаг дотор таряанажалай бригадын бригадираар, фермые даагшаар, партийна организацин секретаряар нэгэшье эхэнэр худэлмэрилнэгүй.

Колхозуудай партийна организацинуудай секретарьнуудта МТС-эй зонодохи КПСС-эй айкомой инструкторска группа туһалха юм гээд лэ, айкомой бэшэ худэлмэрилэгшэд һанаа амархан һуудаг, колхозуудаар үсөөн ябадаг. Жэшээлхэдэ, партиин айкомой эмхидхэлэй таһагые даагша нүхэр Самсонов, инструкторнууд нүхэд Бурдуковский, Половов гэгшэд Сталинай нэрэмжэтэ, мүн бусадшье колхозуудта ябадаггүй шахуу. Тэдэнэр кабинедтээ һуугаад лэ, телефоноор тоо баримтануудые суглуулжа сагаа барадаг.

Тэрэшэлэн партиин айком таряанажалай, малажалай бригадын бригадирнуудтай зургаан һарын туршада оройдоо нэгэ семинар үнгэргэһэн, байна. Аймагай партийна конференциин тогтоолые дүүргэлдэһэн иимэрхүү хандажа болохогүй.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бэелүүлхэ, партиин айком колхозуудай хүтэлбэрилхы кадрнуудай дунда хүмүүжүүлгын худэлмэриие һайжаруулха, ажахын шухала һалбари—малажал хүгжөөхэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлхэ ёһотой. Тиимэ һэн тула, эдэ үдэрнүүдһээ эхилэн фермэ, гүүртэ, отаранууды даагшанараар, бригадирнуудаар ажалай дүй дүршэл эхэтэй, Парти, Правительствын хараалһан хэмжээ-ябуулгануудые дүүргэжэ шадаха коммунистнууд, комсомолецуудые болон үйлэдбэриин новаторнуудые, эдэбхитэдые шэлэн оложо эльгээхэ зэргэтэй.

И. Степанов.

Парторганизацинуудай секретарьнуудай семинар

Һаяхан партиин Железнодорожно райкомой дэргэдэ партийна организацинуудай секретарьнуудай семинар үнгэргэгдэбэ. Тус семинарта парторганизацинуудай 50 гаран секретарьнууд хабаадалсаба.

Семинарта хабаадагшад «Улас хоорондын байдал тухай» областной партийна һургуулиин директор нүхэр С. Кузичевай лекци шагнаба. «Марксистска һуралсал ба коммунистнуудые хүмүүжүүлгэ тухай» асуудалаар райкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Д. Тарасов элидхэл хээ. Тиихэдэ «Советскэ эмхи зургаануудай партийна организацинуудай худэлмэри тухай» гэһэн темээр райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша нүхэр И. Андреев хөөрэлдөө үнгэргэбэ.

Мүн партиин райкомой секретарь нүхэр Г. Сухонин «Промышленна предприятинуудта ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ тухай» гэһэн темээр лекци уншаһан байна.

Е. Давыдова.

Кукуруза тарилгада бэлэдхэлые шамдуулха

Чимит ЦЫДЕНДАМБАЕВ

КУКУРУЗА

Үрэжэлтэ зөөлэн хүрьһэндэ
Үндэһэ тараан гарахал даа,
Уһа шүүдэр бороодо
Ундаа харяан садахал даа,—

Шэнэ газарта тариһаһан
Шэмэ ехэтэ кукуруза!

Талын нэбшээдэ эльбэгдэн
Таашаан жарган найгахал,
Элшэтэ наранда дулаасан
Эрид дээшээ тэгүүлхэл,

Торгон ногоон набшатай
Тоһолиг эдеэтэ кукуруза!

Хойто энгэр талымнай
Хоймор дунда түбхинэжэ,
Ара майла нютагаймнай
Альган дээрэ айлшалжа,

Үндэр ургаһан кукуруза!
Үнгэ найханаар хүхэрүүжэ!

Сэнгэ бригадирай ойрошни
Сэдьхэлээ баясан хүхихөөр,
Үбгэн абын баясажа
Үндыхэ үзүүртэнь хүрэхөөр,

Дорюун ургаһан кукуруза
Долгилхожо һуугаарай!

Барисалдажа ниалдаһан
Һамартал һайхан эдеэтэйш,
Бархат хилэндэл елбэгэрхэн
Барихада сулахан набшаһатайш,—

Элбэгэй эгэшэнь—гэшээлши!
Баялигай баабайнь—болонолши!

Алагша үнеэн шамайгаа
Амаа долёон угтахал,
Харагша гунжан зүүдэндээ
Хаража шамайе жаргахал,

Шэмэлиг хоолто кукуруза,—
Шэлэдэг һайнаар гарыш!

Даажа ядама дэлэнтэй
Дарагар эбэртэ үнеэдүүд
Һаалгаха сагаа хүлеэшоод
Һаарайн хаража мөөрэлдэхэ,

Үнэтэ алтан—кукуруза—
Үндэр гэгээр ургалши!

Үргэн арадтам шухала
Үрмэ тоһо, һү, зөөхэй —
Булаг шэнгеэр бурьялуулхаш,
Горхон шэнгеэр гоожуулхаш—

Хамтын хүсөөр тариһаһан
Хамагай тэжээл кукуруза!

Һурагшадай эдэбхи

«Малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бодотоор бэелүүлхэ хэрэгтэ Мухаршэбэрэй аймагай һургуулинуудай комсомольско организацинууд эдэбхи ехэтэйгээр хабаадалсана. Жэшээлхэдэ, Суулгын дунда һургуулиин комсомолецууд ба пионернүүд Ворошиловой нэрэмжэтэ колхоздо 24 гектар кукуруза тарижа үгэхэ гэжэ шиидээ һэн. Мүнөө һурагшад ба пионернүүд кукуруза тариха газараа тушаажа абаад, тэрэнэ дээрээ наг шэбхэ, үнэһэ, шубуунай аргал зөөжэ байна. Мүн һайрамай уһа тогтоохо гэжэ байнхай. Һурагшадай эдэ бүхы худэлмэринүүдые багшанар ехэ эдэбхитэйгээр хүтэлбэрилнэ.

А. Будланова.

Яарахаар саг болоо

Үнгэрэгшэ жэлдэ Баргажанай аймагай колхозуудта хамта 135 гектар дээрэ кукуруза тарилгаһан юм. Зарим колхозууд, жэшээлхэдэ, Маленковой нэрэмжэтэ колхоз кукурузын эшэ намаануудаар яһала ехэ силос дараһан байгаа. Энэ үбэлдөө тэрэ силос малда эдюулэгдэжэ, үнеэдһээ һү абалга нилээд дээшэлээ. Үбэлжэлгын эхилһэнһээ хойшо колхозой түрүү һаалишан Е. З. Кожевина нютагай үүлтэрэй үнеэн бүхэнһөө 532 литр һү һааглаа.

Малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ кукуруза тарилгын ямар ехэ удхашанартай байһые ойлгоод, аймагай колхозууд мүнөө жэлдэ 1500 гектарта энэ культурые тарихаар байна. Карл Марксын нэрэмжэтэ аймагай томохон колхоз — 500 гектарта, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз —200 гаран гектарта, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз — 200, XVIII партсъездын, Маленковой нэрэмжэтэ колхозууд—100—100 гектарта кукуруза тарихань.

Колхозууд кукуруза тариха газарнуудаа шэлэжэ олоо. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозойхид кукуруза тарихын тулада силоснэ барилганууд дүтэ, һайн хүрьһэтэй газарнуудые шэлээ. Эндэ үрэһэ абахын тулада кукурузын ороһонууд горшоогхонууд соо ургуулагаад, 2 гектарта тарихдахаар хараалагдана. XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозойхид хахадаһень хара пар дээрэ, үлэгшыень һайнаар үтэжүүлэгдэһэн солоомын узуур хахалжа, тарилга хэхээр хараална. Мүнөө хозууд кукуруза тариха дээрэ агротехническэ ябуулгануудые бэелүүлжэ зах... Маленковой нэрэмжэтэ колхоз ... рузыгаа поли дээрэ 1000 гаран... наг шэбхэ гаргаад байна.

Гэбэшье, эндэхи колхоз... хангажа байдаг Куйтунска МТС... тарилгада бэлэдхэлэй худэл... үшөө захалаадүй шахуу. МТС... «СКГ—4» маркын оройдоо ... сеялкэ бии. Тиихэдэ, «Т8—2А»... кын гурбан сеялкэ таарууха ... тай. Шэнэ сеялкэнүүд абтаха ... юрын сеялкэнүүд тааруулагда... гэжэ МТС-эй главна инженер ... Анисимовнаа асуухада:—сеялк... тэхэ янзагүй, хуушануудые таа... лан заһабарилха аргамнай ... — гэжэ харюусана. Колхоз... та морин сеялкэнүүд олон. ... тэдэниие кукуруза тарихаар ба... жо тааруулхын түлөө хэншье ... доногүй.

Аймагай колхозуудта кукуру... килограммшье үрэһэн үгы. М... ингээд саһанай хайлатар Улан... городһоо үрэһэ хүргэгэ кукуру... тарилгада хэрэглэгдэхэ зэр... гүүдые асаржа үрдихэ зэрг... Юуб гэхэдэ, хабартаа Баргаж... аймагһаа машинаар город хүрэ... бэрхэтэй болодог.

Кукуруза тарилгые бэлэдхэл... тайгаар үгтахын тулада Куйтун... МТС ба эндэхи колхозуудай пра... нинүүд эрид хэмжээ абаха ёһото...

Г. Дмитри...

Шэнэ культура ехээр тарихамнай

Манай совхозой худэлмэрилэгшэд 1954 ондо малажал хүгжөөхэ талаар бага бэшэ амжалта туйлаба. Үнеэдэй тоо толгой олошоруулха түсэб 114 процентээр, гахайн—217, хонидой—103 процентээр дүүргэгдэв. Малай ашаг шэмые дээшэлүүлһэнэй ашаар һү тушааха түсэбөө 137 процент дүүргэж һэмди. Тэрэшэлэн худөө ажахын продуктнуудай өөрын үнэ химдаруулха талаар нилээд амжалта туйлагдаа.

Совхозой партийна организаци партиин Центральна Комитедэй январска Пленумэй тогтоолые бэелүүлхын зорилгоор бүхы арга боломжонуудаа хаража үзөөд, саашадаа хэхэ худэлмэриингөө хараа түсэб зохёобо. 1960 ондо таряанай, сабшалангай, бэлшээриин газарай 100 гектар бүхэндэ 12 центнер мяхан, 93 центнер һүн, 80 килограмм ноһон абтахаар хараалагдаба. Тиихэдэ жэл соо үнеэн бүриһөө 2500 литр һүн һаагдаха, тахяаһаа 110 үүлгэн абтаха юм.

Ороохо таряа үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ, малай тэжээлэй база бэхижүүлхэ горьтойхон резерв болохо кукуруза тарилгада ехэ анхарал хандуулагдаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ энэ үнэтэ культура 104 гектарта тариг... дажа туршагдаа һэн. Тиихэдэ кукурузын ургасые харуулхаа ... багатай байгдаа. Гэбэшье, тэрэ гектар бүриһөө 150 центнер сил... ногоон хураагдаһан байна.

Мүнөө жэлдэ кукуруза тар... талмай үргэдхэгдэжэ, 450 гект... хүргэгдэжэ ба га бүриһөөнь ... — 350 центнерһээ доошо бэш... гаа хураагдаха юм. Тиигэжэ, ... ондо 250 мянган центнер кукур... ногоон абтажа, үнеэн бүхэнд... тонно силос хүртэхэ юм. Тэрэш... 60 мянган центнер ороохо ж... хэндэ малай тэжээлдэ хэрэглэх... гатай болохо байнабди.

Кукуруза ургуулгын агроте... кые бодото ажал дээрэ турш... үзэхын тулада совхозой коммун... нууд энэ жэлдэ өөһэд өө... бууса шадарай участок дээрэ 0,... 0,1 гектар кукуруза тариха ... шиидэнхэй.

Партийна организацимнай со... зойгоо худэлмэрилэгшэдые ПАР... ЦК-гэй Пленумэй шиидхэбэр... гүнзэгыгөөр танилсуулхын зорил... тэдэнэй дунда ойлгуулжмжын ... дэлмэри ябуулжа байна.

Р. Гнезд...

Ярууны мяха-һүнэй совх... партийна организацин секре...

ХОЛЫН НЭГЭ КОЛХОЗДО

(Корреспондентын блокнодһоо)

Үдэр тээшэ бага сага иигаабашье, үдэшэ үглөөнииньы шэрүүхэнээр жабарлаадаг хабарай эхин һарын түрүүшын үдэрнүүдтэ Сэрьдаг уулын урда хормойдо үбэлэй үнгэржэ байһаниинь үлэ мэдэгдэнэ. Энэ жэлэй үбэл үнгэрһэн жэлнүүдэйхидэ орходоо онсо өөрэ илгаатай: саһан ехэ, һаари хүйтэн удаан бууранагүй. Мал бэлшээхэдэ бэрхэтэй. Үбһэ тэжээл багаар бэлдэһэн колхозуудта түгшүүрилтэй байдал мүнөө жэлэй үбэл тохёолдуулба. Зүгөөр, Забайкальсын ууртай шэрүүн үбэлэй зан абариие мэдэхэ болоһон, тэрэнэй ямараарьшье аашалаа һаань дабажа гаралхаар бэлэдхэл нажар зунһаа хойшо хэһэн колхозниггүүдые тэрэ сошордуулнагүй.

Үбһэ тэжээлэ урда жэлнүүдэйхидэ орходоо ехээр бэлдэһэн «Победа» колхозой малшад энэ жэлэй малай үбэлжэлгые эмхитэй һайнаар үнгэргэжэ байна. Колхозой олохон гүүртэ, отарануудаар ябажа хонишодтой, малшадтай хөөрэлдэхэдэмнай һүүлэрүдэшэлэн тээ тугалшан Цырен-Дулма Жабуевагайда ерэбэбди.

Мараалиг, сула бэетэй, толгойнь буурал тажа эхилһэн Цырен-Дулма Жабуевнае нилээд ажалша хүн гэжэ таамаглан ойлгомоор.

Урда хоёр сонхынь хоорондохи талада дүүрэн шахуу үлгөөтэй грамотанууд дунда «Республикын эрхим һаалишан» гэһэн БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй грамота илгарна.

—Эбэртэ бодо малнай жэжэ, булта нютагай үүлтэрэй юм. Үнеэднай үүлтэртэ малай буруунуудай шэнээн гэхээршье даа. Жэжэншье жэжэ, арсажа болохогүй. Зүгөөр иимэ үнеэдһээ юун ехэ һүн гараха гэһэн һанамжа манай Закаменай колхозуудай олонхи хүтэлбэрилэгшэдэйшье, мүн малшадайшье толгой соо үниһэй бүхөөр хадуугданхай. Энэ буруу һанамжатай МТС-эйшье, аймагайшье хүтэлбэрилхы зарим нүхэд һулаар тэмсэнэ. Тэдэ эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ һү, тоһо, мяха ехээр абаха гэжэ урда жэлнүүдтэ ороолдоошьегүй байгаа гэшээ аабзабди. Тоо толгойгоороо, бодо бараагаараал түсэб дүүрэбэл һайн дээрэ тоолодгошо бэлэй,—гэжэ мал дээрэ 15 жэл ажалһан Жабуева хөөрэнэ.

Цырен-Дулма Жабуевнатай суггаа худэлдэг малшадай «Худөө ажахые түсэблэдэг мүнөөнэй ёһые хубилгаха тухай» партии, правительствын нягтлан гаргаһан тогтоолтой танилсажа, тэрэниие зүбшөөжэ байһан үедэ бидэ орожо ерэһэн байбади.

— Түсэбөө дүүргэжэ ядахадаа үүри һарын хуушаар колхознигуудайнгаа буруу хашараг үгсын адуугаар гү, үбһэ, солоомоор андалдажа абагша бэлэйбди. Үшөө дутаа һаань наймаа хэлсэжэ эндэ тэндэһээ үбһэ, солоомоор агсажа, хори гушан бүрүү асаржа, түсэбөө арай ядаа 100 процент хүргэдэг ушарнууд олон байгаа,—гэжэ МТФ-е даагша Данзан Базаров хэлэнэ.

Малһаа абтадаг ашаг шэмын хэмжээе улам ехэдхэхэ зорилгые баримталан, малажалаа хүгжөөхэ түсэб зохёохо гэшэе тон лэ зүб гэжэ колхознигууд хөөрэлдэнэ. Ойрын 5—6 жэл соо колхозойнгоо малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ талаар баталһан хэмжээ-ябуулганууды урагшатай һайнаар дүүргэхэ тухайгаа зүбшэжэ, бодожо үзэнэ: «олоороо хэлэхэеэ үгэгүй, оолёор сабшаһан өөгүй» гэжэ тэдэнэр хэлэнэ.

—Манай эндэхишье үнеэдые һайнаар эдеэлүүлээд, зүбөөр һаагаад байбал ехэ һү үгэхэ юм,—гэжэ Жабуева хөөрэнэ.—Намда даалгагдаһан нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө нёдондо 1535 литр һү һаагаа һэм. Энээнһээ урда жэлдэ тугалынь хүхүүлхэ һаадаг байхадамнай иимэ ехэ һүн һаагдадаггүй байгаа. Нёдондо жэл колхоз соогоо эгээн түрүүлэн Ринчинова Бадма гэжэ һаалишатаяа тугалаа эхэһээнь таһалжа һааха гэжэ өөһэд хоорондоо зүбшөөн һэмди. Шэнэ юумэн түрүүшээр бэрхэтэй байгаа бэлэй. Тиигэжэ ябабашье, абаһан 46 тугалнай бултадаа һайнаар түлжэжэ, багжагар бэетэй мал болоо һэн. Ринчиновамнишье намһаа бага һү һаагаагүй һэн. Тээд тэрэ нэхэрни үбдөөд, үнеэдыень ондоо һаалишадай һэлгэжэ байжа һаабанинь, олон үнеэдынь шэрээшэһэн, бэшэнииинь хожоршоһон юм. Тугалгүйгөөр үнеэ һаахадаа һаалишадые, шадаал һаа һэлгэнгүй байбал ехэ һайн гэжэ ойлгооб: эээниншье—үнеэдэе, үнеэдыншье — эээеэ таниха болодог. Һү ехээр һаалгада энэ тон шухала.

Олон шагаабаритай, сагаадажархиһан тугалай байра соо һарууланхан. Хүнэй гараар эдеэлжэ һурааһан тугалнууд шантагархан нойтон хоншоорнуудараа үнэрдэнэ, долёоно, зарим багануудынь хургануудыемнай хүхэхэшье гэжэ оролдоно.

— Үнеэдһээ һү ехээр һаахаяа һанабал гансал тугалнуудые эхэһээнь таһалаагаар, үнеэдэе зүбөөр эдеэлгээр, үдэртөө гурба дахин һаалгаар хизаарлажа болохогүй. Түргэ мэрын хараад үнеэн дороо һуугаад лэ бодоо һаа, һүн ехээр һаагдахагүй. Дэлэн соохиинь дууһан шабхахын тулада, шанга хургад, нэтэрүү зорит хэрэгтэй. Наһатай болохо, хургануудайнгаа һулархада үнеэ һаахаяа болижо, эдэ тугалнуудаа эдеэлүүлжэ, мал болохо гэжэ шиидээб гэжэ Цырен-Дулма Жабуева хөөрэнэ.

—Цырен-Дулма Жабуевна арба гаран жэл һаалишаар худэлжэ ерэхэ, залуу һаалишадые олоор һургаа юм. Комсомолкануд Соктоева Дылыкова хоёрые үнеэ шадамараар һаадаг болгоо. Тэрэ хоёр гансал февраль һарада үнеэн бүриһөө тус бүридөө 150 шахуу литр һү һаагаа,—гэжэ фермые даагша хэлэнэ.

Тугалай байра соохоо гарахадамнай баруун шобогор хадын оройн эрбэн шэрбэн модон соогуур наран хорогдожо байба. Үнэтэ һанамжануудые хэлэһэндэнь Цырен-Дулма Жабуевнада баяр хүргөөд, Харуул гэжэ газарта шэнээр бариглаһан һайн гүүртэ зорин хатаргабабди. Наранай орохые хүлеэжэ ядажа байһан үдэшын шэмэрүүн жабар хүнгэр жалгые урудан, маниие жэхылгэн, хүйтэн амисхалаар сорьён шэрбээд абана.

Уданшьегүй бүтүү шэнэһэн түгалын хойто хажууда баригдаһан малай шэнэ байрада туласа ерэбэбди. Үнеэдэй шэнэхэн байра соо үшөө ороодүй ябахадамнай дүүжэн харгын баруун хажуугай алаг хүндэлэн ... Электрын галаар ялархан байра соо һарууд, гэрэлтэй. Зүүрай дулаан байрада үүргүйшнихээ үбэлжэжэ байһан малаагшан, хүригшэн-гүүд шэмэтэ силос томо томоор үмхэлэн, амтархан жажална.

Үдэшын үнеэ һаалга үшөө болоодүй байгаа. Тиигэбэшье ажалдаа һаалишад болтадаа шахуу ерэнхэй байба. Соггой солбон залуу һаалишад хашаа соогуур ниш тиишээ түргэ түргэн элхалалдана. Заримаииинь үнеэдээ үбһэ тэжээл нэмэжэ үгэнэ, зариманиинь үнеэдээ аршана, сэбэрлэнэ, үелаалэнь шалгаан үзэнэ.

—Үнгэрэгшэ жэлэй һүүл багаар колхознай механизированнэ фермэ бараа юм. Механизацилгань үнеэ хүсэд хүсэндөө хүрөөдүй: тэжээл бүйлүүлхэ цех, автоуһалгүүр, электроһаалга гэхэ мэтэ үшөө хэгдээдүй. Тиибэ ябашье һаа, үнеэдые дулаан һаруул байрада байлгахада, зүбөөр эдеэлүүлээд, гурба дахин һаагаад байхада нютагай үүлтэрэй үнеэдһээ һүн ехээр һаагдана. Һара бүхэндэ үнеэн бүриһөө нёдондоноһидо орходоо 2 дахин ехэ һүн һаагдаа. Аймагайнгаа колхозуудай үгэрһэн таба һара соо үнеэн бүхэнһөө 51 литр һү һаахадань, манай колхоз 183 литр һү һаагаа гэжэ гүүртые даагша Бадма Соктоев хөөрэнэ.

— Манай үнеэдһээ шадажа һаабал 2000 литр һү абажа боломоор. Зүгөөр малайнгаа үүлтэр һайжаруулангүй эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ гүрэнэй тогтоһон хэмжээнэй һү, мяха абаха гэшээ бэрхэтэйшэг байна. Малай байра байдал, хоол тэжээл һайжаруулхатайгаа хамта, үүлтэртэ мал худалдан абажа, малай шанарые һайжаруулха гэшэ хойшолуулашагүй хэрэг болоод байна,— гэжэ БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат, һаалишан Ханда Абидуева хэлэнэ.

— Ехэл зүб хэлэнэт. Малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ тухай партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоол дүүргэлтэ болгохо хэмжээнүүд... гоо үүлтэртэ мал худалдажа аба... колхозой правлени хараалаад, ... ниие һамда даалгаа һэн. Би ... Сэлэнгын госплемрассадник ... бусажа ябанаб. Тэндэһээ үүлт... 30 үнеэ ба гунжадые худал... абаха договор баталаад ерээб,... жэ түрүүлэгшэ Гомбо Гарм... Цыдыповэй хэлэхэдэ гүүрт... угаа ехээр баясаба.

— Одоошье даа, республик... түрүү һаалишадтай тэн тэрэ... рысэхэ аргатай болохомнай. ... сыгаа шамаад, хормойгоо ... лэ жаллажа орохомнай бэш ... гээд, залуухан басаганай ... абтан тэндэһээ хүхюу ... дуулдана.

— Тиихэ, тиихэ! Хэнэй ... уридалгашаб! — гэжэ нэгэ ... шан тэндэһээ дуугараадхина.

—Һаалишадай кукуруза ... һанаагаа зобохонь буруу бэшэ,— ... газаа гараад ябахадаа колхо... рүүлэгшэ хэлэнэ.—Нёдондо ... пон мүртөө, мүушаг газарта ... кукуруза тариһамнай өөдтэй ... гараагүй һэн. Дуршэлэй ... гаабди, МТС-шье анхаралаа ... багагүй һэн. Мүнөө кукурузада ... лагдадаг газарта, хоёрлоогдоһон ... дээрэ тарихабди... Эндэ мүнөө ... дэ 96 тугалай байра, тэжээл ... үүлгын цех, малшадай бай... гэр, набтаг башни барихабди. ... рилгада хэрэгтэй 1000 гаран ... метр модон шэрэгдээд байна,... газар гараад ябахадаа хөөр... рүүлэгшэ хэлэнэ.

«Победа» колхоз 1954 ондо ... ээ имагтал тарган, һайн ... бэетэй аад, тарган мал ... тулада Хасурта гэжэ нютагта ... гүүртэ эмхидхэжэ. Тэрэ гүүртэ... гаран хүгшэрһэн үнеэд болон...

„Баргузинская правда“ газетын 25 жэлэй ой

1930 оной март hара. Бухы орон тор таряашадай ажахынуудые коллективизацилжа байhан халуун hэн. Нюдарган баяшуул зарим зо hэмээхэн, доохонуур үгэдөө уулжа, колхоздо ороходонь hаад гэжэ али болохо аргаар оролдо байгаа.

Республикын центрhээ аяар холын гажан нютагташье шэнэ байдал болго түлэг дундаа ябажа байба. еэгэй арад зоной дунда ойл уламжын хүдэлмэри ябуулжа, итын ажалай имагта зүб хар заажа үгэхэ гэhэн зорилго та дажа байгаа. Эгээл энэ үедэ аргузинская правда» гэжэ газетэ жа эхилээ hэн.

Тэрэ сагhаа хойшо 25 жэл үнгэрөө. жэлнүүдэй турша соо газетэ тиин политикые залан сэхээр лхын тула үдэр бүриин оролдол гаргажа байгаа. Хүдөө ажахые ллективизацилха тухай партиин итикые хазагайруулhан ябадал хайра гамгүйгөөр тэмсээ hэн.

Газетэ болбол аймагай ажабайдал бухы талаhаань харуулhые олдодог, социалистическэ куль ые, ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй арадые hайжаруулха хэмжээнүү бэелүүлгэдэнь аймагай партийна анизацида туhалдаг hэн. Партий hуралсал болон партийно-поли ческэ хүдэлмэри тухай материал дые ходол хэблэжэ байдаг бэлэй. Колхозуудай батажан бэхижэhэ ашье hүүлээр тэдэнэй ажахынуу саашадань улам хүгжөөхэ хэ тэ «Баргузинская правда» хурса өөрөө туhалаа.

Дайнай урда тээхи жэлнүүдтэ газетын хуудаhануудай ехэхэн хубииень хүдөө ажахын асуудалнууд эзэлдэг байгаа. Аймаг соохи колхозуудай ниитын малажалые хүгжөөлгэдэ ехэ үүргэ дүүргэhэнэй түлөө «Баргузинская правда» 1940 ондо хүдөө ажахын Бухэсоюзна выставкэдэ хабаадаhан юм.

Е. Ф. Козулина, П. Н. Эдинг, А. В. Даненберг, А. М. Нелюбин, В. В. Тараскин, С. С. Коновалов ба бусад селькорнууд газетын гаража эхилhэн сагhаа хойшо тэрээнэй ажалда эдэбхитэйгээр хабаадалсаhан байна. Тэдэнэй зариманиинь, жэшээлхэдэ, А. В. Даненберг, В. В. Тараскин гэгшэд мүнөөшье хүрэтэр энэ газетэдэ бэшэhээр зандаа. Гадна, шэнэ селькорнуудшье яhала олошороо. Тэдэнэй тоодо А. Белокопытов, А. Раднаев, Н. Шелковников, П. Кондоков ба бусад ороно.

Партиин ЦК-гэй сентябрьска, февральско-мартовска, июньскэ ба январска Пленумүүдэй тогтоолнуудые тайлбарилан, арад зоной эдэбхи хэшээлые энэ түүхэтэ тогтоолнуудые дүүргэлгэдэ элсүүлхэ гээшэ мүнөө газетын түрүүшын зорилго болонхой. «Баргузинская правда» газетэ хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ ёhотой туhаламжа үзүүлхэ дүүрэн аргатай. Тиимэhээ советскэ хэблэлэй hайн hайхан уг заншалнуудые дагажа, партиин үмэнэхи уялгаяа «Баргузинская правда» саашадаашье дүүргэжэ шадаха байна.

Д. Гыргенов.

Уранhайханай самодеятельностиин харалга болобо

Сосново-Озерск тосхондо Яруу н аймагай уранhайханай само ятельностиин харалга болобо. Тус ралгада табан колхозуудhаа, дүр предприятинууд ба эмхи зургаа hаа 150 шахуу хүнүүд хабаадал а. Энэ хадаа хүдөө нютагуудта ун бэлигтэй дуушадай, хүгжэм ай, хатар наадашадай болон нhайханай үгэ хэлэгшэдэй жэл хэ бүри улам олошоржо байhа е элитээр гэршэлбэ.

Тус харалгада Маленковой нэрэм тэ колхозой самодеятельностиин ллектив hайн бэлэдхэлтэйгээр . Коллективэй репертуарынь hо холтой ба олон янзын байба. Н. йбуева—«Аажамаар урдаhан унамнай», «Нүхэр мэдэ!», Р. Да ева—«Ардаг, ардаг соохорхон», анай кавалер» гэhэн дуунуудые йуу hайханаар дуулаба. Т. Залуц ба З. Белобородова гэгшэд мү үеын шухала темэдэ зохёогдоhон озуудай частушкануудые ород н дээрэ дуулажа, харагшадые рхуулба.

Карл Марксын нэрэмжэтэ арте уранhайханай коллективэйхид Тумуновай «Майлын эбэртэ» гэ нэгэ акттай пьесые шадамар бэр р табяа. Мүн Молотовой нэрэм тэ колхозой гэшүүн Б. Шойнзонов Намсараевай «Үри нэхэбэри» гэ рассказые ехэ hонирхолтойгоор аhан байна.

Эдэ хэдыхэн жэшээнүүд хадаа колхозуудай уранhайханай коллективүүдэй репертуарайнь олон янзын байhые гэршэлхэhээ гадна, оюун бэлигтэй залуушуулай мэргэжэл шадабариинь улам ургажа байhые харуулна.

Мүн аймагай Культурын байшангай дэргэдэхи уранhайханай коллективэй (хүтэлбэрилэгшэнь В. Байбородин) программа соонь советскэ композиторнуудай, ород ба бурят-монгол арадуудай дуунууд, акробатическа номернууд бии. Тэрэшэлэн аймпотребсоюзай болон Яруунын мяха-hүнэй совхозой коллективүүд hонирхолтой номернуудые харуулаа.

Гэбэшье, тус харалга хадаа уранhайханай самодеятельностиин хүгжэлтэдэ байhан зарим дутагдалнуудые элирүүлээ. «Улаан туяа», Ворошиловай нэрэмжэтэ, «Путь социализма», Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудhаа тус харалгада нэгэшье хүн хабаадаагүй. Мүн Романовка тосхоной уранhайханай самодеятельностиин коллектив харалгада ерэжэ шадаагүй. Самодеятельностиин кружогууд саг үргэлжэ хүдэлмэрилдэггүй, харин hайндэрнүүдтэ гү, али харалгада бэлэдхэлэй үедэ ажалаа hэргээгээд, саашадаа болишодог ушарнууд бии.

Зарим дутагдалнуудай байбашье, үнгэрэгшэ жэлнүүдэйхидэ орходоо аймагай ажалшадай самодеятельнэ искусствын улам хүгжэжэ байhаниие энэ харалга гэршэлбэ.

Б. Цыденов.

д илгагдаад, hайн тэжээлдэ та данхай. Үбэлдөө тураагүй эдэ ые зунай үедэ тусгаарлан, н бэлшээридэ байлгахада түр таргална. Уялгата тушаалга ба гүрэндэ худалдалгада имагтал ан, hайн шадалтай ехэ мал ту ха гэжэ манай колхозой правле нидээ гэжэ партийна эхин орга циин секретарь нүхэр Сандаг тоев хэлэнэ.

* * *

1953 оной хүдөө ажахын жэлэй үдые гаргаад байхадаа хүдөө ые саашадань эрид хүгжөөхэ ар партиин ЦК-гэй сентябрьска умэй тогтоолоор табигдаhан зорилгые багахан ажахытай ан малшан» «Боевик» гэжэ хоёр энги колхозууд ами аминдаа дхэжэ шадахагүйбди гэжэ тоо , хүсэ шадалаа хамтадхан, 1954 февраль соо нэгэдэhэн юм.

Үнгэрhэн жэлэй туршада томод оhон «Победа» колхозой ажахы hайжараа: олзо доходынь а, тарянай үрэhөөр хангагдан малайнь ашаг шэмэ дээшэлээ, та үдэртэ нёдондоиойхиhоо 4 шахуу ехэ мүнгэ хубаагаа, ба нуудые олоор бодхоно. Энэ ха олхозой правлени болон пар а эхин организациин шэнэ, тү юумэндэ колхознигуудаа hурга эрэнэй булюу hайнда тэдэниие улжэ, колхозойнгоо ажахыда рүүлжэ шадаhанайнь, ойлгуу н хүдэлмэриие hайжаруулжа, айнгаа журамые шангадхаhа аша үрэ болоно.

Колхозой партийна организаци дай эдэбхи үүсхэл бадаруул улада горьтойхон хүдэлмэри а, тэдэнэй эрилтэнүүдтэ ан айгаар хандана. Арбан гүүр рануудта хүдэлжэ байhан малшадые Дархитада эмхидхэгдэhэн, табан гүүртын малшадые Хасууртада эмхидхэгдэhэн культбазанууд хангана. Культбазануудтань библиотекэ, шатар, домино, газетэ, журналнууд бии. Тэндэ бани түлигдэдэг, кино, концерт харуулагдадаг.

Эдэ бүгэдэ «Победа» колхозой правлениин ба партийна организациин малажалайнгаа ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ талаар хэhэн түрүүшынь алхам мүн. Хэгдээдүй юумэнүүд ехэ, дутуу дунданууд олон. Сарьдаг үндэрэй бооридо сагай уларил аяг олотой юм: зуун орой болоhон хойно хүйтэрөөдшье, эртэ, августын hүүлээр хюруу унаадшье байдаг ушарнууд үзэгдэдэг. Зүгөөр наукын туйлалтануудые, түрүү дүй дүршэлые шадамараар хэрэглэхын түлөө хүсэд оролдолгоёо гаргадаг «Победа» колхозой хүдэлмэришэ эбтэй коллектив Коммунистическэ партиингаа табиhан зорилго амжалтатайгаар дүүргэхээр эрид шиидэнхэй. Малшадай урдаа табиhан энэ hайн hайхан зорилгоёо дүүргэхэдэнь МТС ехээр туhалха зэргэтэй.

Үнеэдhээ hү hаалгаар, мал таргалуулгаар, малдаа байра байдал түхеэрэлгээр «Победа» колхозой туйлаhан түрүүшын амжалтанууд малажалые ашаг олзо ехэтэй болгохо гэжэ хам ороо хадаа Закаменай бүхы колхозуудай hү, мяха абалгые нилээд ехэ болгохо горьтой арга боломжотойе гэршэлнэ. Тиихын тулада колхозуудай мал үсхэбэрилхэ хэрэгтэ Закаменай МТС өөдэгүйхэн үүргэ дүүргэжэ байхаяа болижо, малажалдахи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилгада, шэмэтэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ бодото hууряа эзэлхэ ёhотой.

С. БАДМАЕВ.

Малажалай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын түлөө мүрысөөнэй түрүүшүүл

1954 оной октябриин 1-hээ 1955 оной мартын 1 болотор үнеэн бүриhөө 220-hоо дээшэ литр hү hааhан колхозууд

Колхоз	Литр
Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз (түрүүлэгшэнь **Вильмов М. Н.**)	425,0
Сэлэнгын аймагай XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Герасимов Ф. В.**)	389,9
Сэлэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Минаев Г. В.**)	370,7
Иволгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Бурков С. Н.**)	352,0
Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Соколов Я. П.**)	345,0
Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Беляев В. И.**)	341,0
Тарбагатайн аймагай «Авангард» колхоз (түрүүлэгшэнь **Дубинин Н. Д.**)	335,0
Прибайкальска аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Ступаков Ф. Г.**)	315,0
Баргажанай аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Даненберг А. В.**)	287,0
Иволгын аймагай «3-я пятилетка» колхоз (түрүүлэгшэнь **Загузин Ф. К.**)	284,0
Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Цыдыпов Б. Ц.**)	283,0
Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Овчинников Г. И.**)	276,0
Тарбагатайн аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Мельников С. Г.**)	275,5
Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Очиров Д. Д.**)	268,2
Прибайкальска аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Помулев Е. В.**)	267,0
Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Мункожапов Д. С.**)	255,5
Иволгын аймагай «Первое мая» колхоз (түрүүлэгшэнь **Круглов М. Д.**)	255,0
Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Бадмаев С. Г.**)	252,0
Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз (түрүүлэгшэнь **Тарасов И. А.**)	251,0
Тарбагатайн аймагай «Путь Ленина» колхоз (түрүүлэгшэнь **Матвеев С. П.**)	249,2
Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Иванов И. П.**).	246,0
Тарбагатайн аймагай «Искра» колхоз (түрүүлэгшэнь **Брянский В. Н.**)	245,0
Иволгын аймагай Андреевэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Королёв М. Ф.**)	236,0
Тарбагатайн аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Кожевников М. А.**)	235,0
Заиграйн аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Угрюмов Л. Н.**)	234,0
Бичурын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Лобанов А. П.**)	234,0
Баргажанай аймагай «Большевик» колхоз (түрүүлэгшэнь **Портнягин К. С.**)	233,0
Прибайкальска аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Харламов М. У.**)	232,0
Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Дармаев Л. О.**)	223,7
Тарбагатайн аймагай «Красный боец» колхоз (түрүүлэгшэнь **Максимов Ф. Т.**)	222,3
Иволгын аймагай Маяковскиин нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Бурдуковский И. Г.**)	222,0
Прибайкальска аймагай Чкаловай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь **Пичугин В. Ф.**)	220,0

Энэ үе соо үнеэн бүриhөө 650-hаа дээшэ литр hү hааhан племенной фермэнүүдэй hаалишад

Hаалишан — колхоз	Литр
Цырендоржиева Д. Д.—Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз	1742,0
Хайдапова Д. Б.—Сэлэнгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	1559,4
Воронцова А. Н.—Сэлэнгын аймагай XVIII партсъездын нэр. колхоз	1342,0
Цыденова М.—Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэр. колхоз	1281,0
Жалсанова П. Б—Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз	1226,0
Жамбалова Б.—Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	1152,0
Будожапова Д. Д.—Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз	1105,0
Дылыкова Д.— Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	1015,0
Очирова Г. Д.—Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз	980,0
Бадмаева Л.—Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз	976,0
Раднажапова Ц. Х.—Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	972,0
Ринчинова Б.—Сэлэнгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	971,0
Гомбоева В.—Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	930,0
Очиржапова Н.—Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз	914,0
Бальжиева Ц. С.—Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз	912,7
Табутарова Д. Б.—Сэлэнгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	904,0
Лубсанова Б. Г.—Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз	866,0
Цыремпилова Ц.—Сэлэнгын аймагай Калининай нэр. колхоз	836,0
Баинганова О.—Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	826,0
Тогтохоева Г.—Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэр. колхоз	820,0
Цыренжапова Д.—Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз	809,0
Пикулова М.—Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	799,0
Дамбаова З.—Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	773,0
Цыдыпова Х.—Сэлэнгын аймагай «Коммунизм» колхоз	765,7
Доржитарова Д.—Сэлэнгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	759,5
Машеева Г.—Сэлэнгын аймагай «Коммунизм» колхоз	757,1
Ринчинова Г.—Сэлэнгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	748,0
Билинтуева Н.—Сэлэнгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	734,0
Батуева Ц. Ц.—Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз	717,0
Буянтуева Б. Х.—Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэр. колхоз	712,0
Буторина М. С.—Сэлэнгын аймагай XVIII партсъездын нэр. колхоз	707,0
Будаева С.—Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз	691,0
Норбоева Б. Ц.—Иволгын аймагай «Коммунизм» колхоз	691,0
Дармаева М.—Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэр. колхоз	689,4
Нимаева Д.—Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз	687,0
Дамбарова С.—Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	678,0
Бадмаева Д.—Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	664,0
Найданова Ц.—Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэр. колхоз	650,0

Энэ үе соо үнеэн бүриhөө 300-hаа дээшэ литр hү hааhан hүнэй-товарна фермэнүүдэй hаалишад

Hаалишан — колхоз	Литр
Цынгунова Д.—Кударын аймагай Ждановай нэр. колхоз	716,0
Вторушина Д. В.—Б-Кударын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	716,0
Колтунова Г.—Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	691,0
Базарова Б.—Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	627,0
Цыдендамбаева Б.—Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	618,0
Цыдыпова Д.—Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	601,0
Доржиева Ц.—Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	555,0
Ковалёва П. П.—Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз	550,0
Балданова Ц.—Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	539,0
Кожевина Е. З.—Баргажанай аймагай Маленковой нэр. колхоз	532,0
Гармажапова Д.—Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	522,0
Мергинёва Е. В.—Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	520,0
Буркова В. Д.—Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	517,0
Хижникова В. И.—Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	514,0
Шурыгина А. И.—Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз	511,0
Жалсанова Х.—Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	502,0
Чимитова М.—Яруунын аймагай Молотовой нэр. колхоз	493,5
Насникова П. А.—Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	487,0
Гребенщикова А. П.—Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз	482,0
Темникова З. И.—Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	474,0
Чебукина Е. Г.—Сэлэнгын аймагай Молотовой нэр. колхоз	467,0
Насникова П. И.—Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	462,0
Корнева З. П.—Баргажанай аймагай Маленковой нэр. колхоз	459,0
Козулина М. И.—Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	459,0
Дамбаева Б.—Яруунын аймагай Молотовой нэр. колхоз	456,8
Аломасова А. М.—Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	448,0
Насникова М. М.—Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	447,0
Баташова А. М.—Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	441,0
Седунова А. П.—Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз	439,0
Михалёва А. В.—Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	435,0
Вершинина А. К.—Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	431,0
Патрахина А. Е.—Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз	431,0
Холхонова Т.—Хоринн аймагай Калининай нэр. колхоз	430,0
Намжилова Ц.—Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	427,0
Власенко Е. И.—Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз	419,0
Жамсараева Д.—Заиграйн аймагай Карл Марксын нэр. колхоз	417,0
Падерина П. Г.—Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	415,0
Юндылокова Г.—Хэжэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	409,0
Цивилева М. Н.—Баргажанай аймагай «Большевик» колхоз	407,0
Солхонова Д.—Заиграйн аймагай Карл Марксын нэр. колхоз	406,0
Кузнецова А. А.—Тарбагатайн аймагай «Авангард» колхоз	405,0
Насникова А. Г.—Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	402,0
Глотова А. Ф.—Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз	399,0
Абидуева Х.—Закаменай аймагай «Победа» колхоз	394,0
Инкина Е. Г.—Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	394,0
Ванчикова Г.—Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	393,0
Степанова А. П.—Тарбагатайн аймагай Сталинай нэр. колхоз	393,0
Нимаева А.—Яруунын аймагай Молотовой нэр. колхоз	391,0
Шангина В. И.—Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз	390,0
Спирина А. В.—Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз	387,0
Орлова П. И.—Б-Кударын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	387,0
Черных Е. К.—Сэлэнгын аймагай Молотовой нэр. колхоз	385,0
Рымарева С. Ф.—Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз	385,0
Спирина И. Н.—Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз	384,0
Изюрьева П. Ф.—Б-Кударын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	383,0
Насникова А. А.—Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	383,0
Будожапова Ц.—Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	380,0
Курдюкова М. Ф.—Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	379,0
Шункова Н. Д.—Иволгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	378,0
Чимитова Ц.—Хэжэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	378,0
Каратуева М. П.—Иволгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	377,0
Клюшева А. А.—Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	377,0
Батурина А. В.—Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	375,0
Русина Н. И.—Тарбагатайн аймагай Сталинай нэр. колхоз	374,0
Каленых Г. Г.—Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	373,0
Зубакина А. В.—Иволгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	373,0
Михалёва А. К.—Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	372,0
Баннова Е. С.—Сэлэнгын аймагай Молотовой нэр. колхоз	371,0
Педынина А. В.—Иволгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	370,0
Гурулева А. А.—Б-Кударын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	369,0
Патрахина Е. Д.—Прибайкальска аймагай Молотовой нэр. колхоз	367,0
Гармаева Д.—Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоз	366,0
Гомзякова Е. Г.—Иволгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	365,0
Ямпилова Н.—Хэжэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	365,0
Гармаева Д.—Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоз	365,0
Родионова У. Ф.—Прибайкальска аймагай Сталинай нэр. колхоз	364,0
Соковикова А. И.—Кударын аймагай Хрущевой нэр. колхоз	362,0
Могилевская В. В.—Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	361,0
Ожинова С.—Хэжэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	361,0
Власова Е. П.—Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз	361,0
Яковлева У. И.—Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз	360,0
Цоктоева Д. Д.—Кударын аймагай Ждановай нэр. колхоз	360,0
Козулина Н. П.—Баргажанай аймагай Ворошиловай нэр. колхоз	360,0
Каленых А. А.—Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	356,0
Неродова А. К.—Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз	356,0
Матвеева М. А.—Заиграйн аймагай Тельманэй нэр. колхоз	356,0
Казанцева М. П.—Иволгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	355,0
Надмитова О.—Иволгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	355,0
Гаськова Н. В.—Баргажанай аймагай «Большевик» колхоз	355,0
Викторова А. И.—Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	355,0
Хондорина М. К.—Иволгын аймагай Андреевэй нэр. колхоз	354,0
Токменева Л. И.—Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	353,0
Шейщукова М. П.—Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз	353,0
Джигитканова Е.—Баргажанай аймагай Маленковой нэр. колхоз	352,0
Баташева Е. П.—Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	352,0
Кушнарева И. К.—Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз	352,0
Степанова Н. Ф.—Кударын аймагай «Комбайн» колхоз	350,0
Кобунова А. А.—Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	350,0
Клюшева А. А.—Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	348,0
Орлова Д. Г.—Б-Кударын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	348,0
Налетова Е. М.—Иволгын аймагай Андреевэй нэр. колхоз	347,0
Аболтусова М. К.—Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	347,0
Падерина П. Г.—Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	346,0
Яковлева А. В.—Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	346,0
Астраханцева В. П.—Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	345,0
Рыжакова С. Г.—Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз	345,0
Каленых И. А.—Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	341,0
Гриценко А. С.—Иволгын аймагай «III пятилетка» колхоз	341,0
Решетова Н. А.—Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз	340,0
Молокова А. Х.—Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	339,0
Ванчикова Ц.—Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	338,0
Федотова З. А.—Сэлэнгын аймагай Молотовой нэр. колхоз	338,0
Казазаева М .Ф.—Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз	337,0
Соколова К. С.—Тарбагатайн аймагай Сталинай нэр. колхоз	336,0
Михалёва И. М.—Тарбагатайн аймагай Сталинай нэр. колхоз	336,0
Шитина С. Р.—Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз	335,0
Чумакова М. Ф.—Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	333,0
Маркова А. М.—Иволгын аймагай «8-ое Марта» колхоз	332,0
Линейцева В.—Хэжэнгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	332,0
Мункуева Н.—Сэлэнгын аймагай Калининай нэр. колхоз	331,7
Цоктоева М.—Закаменай аймагай «Победа» колхоз	331,5
Клементьева А. М.—Тарбагатайн аймагай «Путь Ленина» колхоз	330,0
Зайцева С. С.—Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз	329,0
Мартынова Д. А.—Хоринн аймагай «Победа» колхоз	328,0
Собенникова П. П.—Иволгын аймагай «Улаан Оронго» колхоз	327,0
Гашева В. Д.—Байкало-Кударын аймагай Ждановай нэр. колхоз	325,0
Пермякова Т. С.—Иволгын аймагай «III пятилетка» колхоз	324,0
Патрушева В. В.—Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз	324,0
Цыбанова Ц.—Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	324,0
Фомина И. М.—Тарбагатайн аймагай Сталинай нэр. колхоз	323,0
Бурундукова В. Я.—Иволгын аймагай «8-ое Марта» колхоз	323,0
Тырина А. П.—Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	323,0
Курдюкова А. В.—Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	323,0
Эпова В.—Хоринн аймагай Маленковой нэр. колхоз	321,0
Собенникова А. И.—Иволгын аймагай «8-ое Марта» колхоз	319,0
Шеенская Ф. Ф.—Б-Кударын аймагай Пушкинай нэр. колхоз	317,0
Батурина И. Я.—Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз	317,0
Порядкова Р. Т.—Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз	316.0
Бородина А. В.—Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз	316,0
Хохлова В. И.—Иволгын аймагай «1-ое Мая» колхоз	315,0
Доржиева Ц.—Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	315,0
Афанасьева А. В.—Хэжэнгын аймагай «Заветы Ильича» колхоз	315,0
Кизяева А. А.—Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	315,0
Яковлева В. А.—Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз	315,0
Киванова Ц.—Хэжэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	314,0
Слесарева Н. А.—Баргажанай аймагай Ворошиловай нэр. колхоз	314,0
Третьякова А. В.—Б-Кударын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	313,0
Шульгина А. Г.—Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз	312,0
Алемасова Е. М.—Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	311,0
Ин-тян В. Ф.—Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	309,0
Найданова З.—Хоринн аймагай Калининай нэр. колхоз	308,0
Афанасьева Ц. Л.—Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз	308,0
Яковлева А. А.—Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз	307,0
Колоколова Е. И.—Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	307,0
Изосимова В. Н.—Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз	307,0
Кирикова Е. Ф.—Прибайкальска аймагай Сталинай нэр. колхоз	306.0
Посокова Т.—Кударын аймагай Молотовой нэр. колхоз	305,0
Русакова И. А.—Баргажанай аймагай Маленковой нэр. колхоз	305,0
Цыбикдоржиева Д.—Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	304,0
Власевская В. В.—Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	303,0
Ефимова Е. И.—Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	303,0
Торгашина В. А.—Иволгын аймагай «8-ое Марта» колхоз	301,0
Цыбикова Ц.—Закаменай аймагай «Улаан-Далахай» колхоз	300,0
Андриянова П. А.—Прибайкальска аймагай Молотовой нэр. колхоз	300,0

США-гэй ээрхэг түримхэй политиканъ амгалан тайбан байдалда аюул тохёолдуулна

Советскэ Союзай ба Хитадай Арадай Республикын зүгһөө оролдолго гаргагдаһанай ашаар һүүлэй хоёр жэл соо уласхоорондын түгшүүрилэй һуларха шэнжэ үзэгдэжэ эхилһэн байгаа. 1953 ба 1954 онуудай туршада дэлхэй дээрэ шухала событинууд боложо, уласхоорондын оршон байдалые эли бодо һайжаруулаад, бүгэдэнинтын эб найрамдал, уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ хэрэгтэхи һаад тойбонуудые зайсуулха зам нээжэ үгэһэн байна.

Корейдэхи ба Индо-Хитадтахи дайнай дүүрэлгэ, «европейскэ хамгаалгын нэгэдэл» гэдэгэй халха доро ээрхэг түримхэй блок байгуулха түсэбүүдэй бурууталга, зэбсэгүүдые хороохо ба атомна зэбсэг хоримжолхо асуудалаар ООН-эй Генеральна Ассамблейн 9-дэхи сессиин нэгэ һаналтайгаар баталан абаһан шиидхэбэринүүд ба бусад зарим ушарнууд тиимэ событинуудай тоодо түбхын түрүүн ороно.

Эдэ ушарнуудые дэлхэйн улад зон ехэ һайшаалтайгаар угтаад, гүрэнүүдэй хоорондын харилсаануудтахи түгшүүрилэй һуларха байһанай шэнжэ тэмдэг мүн, зэбсэгүүдые хуряалгын асуудал шиидхэхэ, атомна дайнай аюул зайсуулха алхам мүн гэжэ сэгнэһэн байха юм.

Гэхэ зуура, уласхоорондын шиидхэгдээгүй ондоо асуудалнуудые эбэй ёһоор шиидхэхэ зохид оршон байдалай бии болобошье, уласхоорондын событинууд һүүлэй үедэ тиимэ түгшүүрил һуларуулха замаар хүгжөөгүй. Капиталистическэ оронууд яаралтайгаар зэбсэгжэжэ, дэлхэйн шэнэ дайнай бэлэдхэл элеэр ябуулагдана.

Уласхоорондын хэрэгүүдтэхи иимэ ушар ямар шалтагаанһаа тохёолдооб? Эб найрамдал ба арадуудай аюулгүй байдал бэхижүүлхэ гэһэн хүсэлэлгын таһалдаһанда хэн зэмэтэйб? «Хүсэ баримталха» гэдэг американска империализмын политикаһаа шалтагаалжа, тиимэ юумэн тохёолдоһон байна.

«Дэлхэйе ударидан зонхилхо бүхэдэлхэйн үүргэ» бэелүүлхэ, ондоогоор хэлэбэл—США-гэй монополистическэ капиталай зүгһөө бүгэдые мэдээшэрхэн зонхилхо ябадал туйлахабди гэжэ Америкын Холбоото Штадууд дэлхэйн хоёрдохи дайнай дүүрэһэн дары убайгүйгөөр мэдүүлһэн юм.

Бусад гүрэнүүдэй дотоодын хэрэгүүдтэ американска империалистнуудай хамаархалга, ондоо оронуудтахи арадуудай революционно ба национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе дараха эрмэлзэл, монополинуудай ашаг туһада зорюулжа уласхоорондын түгшүүрилтэ байдал үлөөхэ гэһэн оролдолгонь США-е дэлхэйдэхи хархис ябуулгануудай центр болгоо. Американска монополинуудта али бүхы арга хабаараа туһалдаг США-гэй засаг баригша бүлэгүүд капиталистическэ ба колонитой бүхы оронуудта американска капиталай нэбтэрхэ замые сэбэрлэхын тула шухала бүхы юумэ хэнэ.

США-да тогтоогдоһон гүрэнэй формо үнэндөө эгээн галзуу империализмын формо, хүсөөр һула ба бага арадуудые тон убайгүйгөөр дарладаг, дарадаг формо болонхой гэжэ агуу ехэ Ленин заа һан юм. США-гэй засаг баригша бүлэгүүд дайн сэрэгтэ бэлэдхэн, монополинуудта хамагай ехэ ашаг олзо хангана гэбэл, тэдэнь сэрэгэй хэрэгсэлнүүдые худалдажа, буу зэбсэгүүдые ехээр үйлэдбэрилжэ, США-һаа дулдыданги болоһон оронуудай национальна баялигые дээрмэдэжэ баяжана.

Холбоото Штадуудай зүгһөө үүдхэгдээд, Корейдэ гурбан жэл үлүүтэй саг соо үргэлжэлһэн ээрхэг түримхэй дайн, Индо-Хитадтахи национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе дараха гэһэн США-гэй һанаашалга, Хитадай Арадай Республикада эсэргүү США-гэй империалистнуудай харата аашанууд—эдэ бүгэдэнь американска империализмын хорото шунахай ябуулгын бодото гэршэ болоно.

Корейдэ даб дээрэ эблэрэлгэ хэхэ тухай, Индо-Хитадтахи дайн байлдаае болюулха тухай хэлсээнүүд баталагдаһанай ашаар Дальна Востогтохи ба Зүүн-Урда Азидахи байдалые үндэһөөрнь һайжаруулха арга бии болоо. Американска дипломадууд тус ушарые анхаралда абангүй, Зүүн-Урда Азиин оронуудай ээрхэг түримхэй блок (СЕАТО) гэдэгые эмхидхээ. США, Англи, Франци, Австрали, Шэнэ Зеланди, Филиппинэ, Таиланд ба Пакистан гэдэгүүдэй хабаадаһан энэ блок Хитадай Арадай Республикада эсэргүү шэглүүлэгдэнхэй байна.

Азиин оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ хамаархаха, колони болгогдоһон оронуудтахи арадуудай национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе дараха зорилготой Холбоото Штадуудай һэдэлгэ мүн гэжэ манильска договорые Азиин арадууд сэгнээ. Тиимэл ушарһаа Инди, Индонези, Бирма гэхэ мэтэ Азиин оронууд энэ ээрхэг түримхэй блогто хабаадахаяа арсажа, американска идхалгые буруушааһан байха юм.

Хитадай Арадай Республикада эсэргүү шэглүүлэгдэһэн США-гэй ээрхэг түримхэй политиканъ Азиин ба бүхы дэлхэйн арадуудай дунда тон ехэ зэбүүрхэл үүсхээ. Тайвань ба Пэнхуледао (Пескадорско) аралнууд Хитад ороной таһаршагүй хуби мүн гэжэ мэдэрээшэ Каирска ба Потсдамска декларацинуудай үндэһөөр абаһан уласхоорондын уялганuудаа эбдээд, Америкын Холбоото Штадууд тэдэ аралнуудые хуули бусаар эзэмдээд, Хитадай хэтэ заяанайнь энэ газарые Хитад ороной дотоодын хэрэгүүдтэ хамаархахынь тула Хитадай Арадай Республикада эсэргүү харата ааша гаргахын тула шухала хэрэгтэй сэрэгэй база болгон ашаглажа байна.

Тайвань аралай оршондо Холбоото Штадуудай хэжэ байһан ээрхэг түримхэй ябуулганууд уласхоорондын амгалан байдалда аюул тохёолдуулна. Америкын Холбоото Штадууд хоёр талын аюулгүй байдал сахиха гэһэн нэрэтэй договор чанкайшистска бүлэгтэй баталаад, Хитадай Тайвань аралые зэбсэгэй хүсөөр эзэмдэһэнээ хуулита болгохо гэжэ оролдоно.

Зүгөөр, Тайвань аралаа, бусад аралнуудаа сүлөөрүүлхэ гэһэн хитад арадай хүсэл зоригые США-гэй ямаршье хардалга, ямаршье заналта хэлбэрүүлжэ шадахагүй. Хитад арадай энэ үнэн зүб хэрэгые эб найрамдал хүсэдэг бүхы арадууд дэмжэнэ, тус хэрэгынь советскэ арадай зүгһөө, арадай демократиин оронуудай ажалшадай зүгһөө халуунаар дэмжэгдэнэ.

Европодохи түгшүүрилтэ байдалые һуларуулха хэрэгтэ һаад хэхын тулада американска империализм ехэ хүсэлэлгэ гаргана. Тэрэнь түбхын түрүүн германска асуудалые шиидхэлгын талаар харагдана. Америкын Холбоото Штадууд Потсдамска конференци дээрэ зүбшэжэ баталан абаһан шиидхэбэринүүдһээ арсаад, германска милитаризмые һэргээхэ политика ябуулна, Германиин нэгэдэлгэдэ эсэргүүсэн тэмсэнэ.

Европодо хамтын аюулгүй байдал хангаха үрэтэй һайн системэ байгуулха гэһэн советскэ дурадхалые буруушаагаад, Америкын Холбоото Штадууд элдэб союзуудые ба блогуудые яаралаар эмхидхэн, ондоо гүрэнүүдэй газар дээрэ сэрэгэй олон тоото базануудые байгуулан, социалистическэ лагериин оронуудай амгалан байдалда аюул тохёолдуулна.

Зүгөөр, хэрэг ушарынь балайшье бүтэмжэтэй байнагүй. «Хүсэ баримталха» политика гэдэгэй гуулинь гаража, эб найрамдал хүсэдэг арадуудай улам шанга эсэргүүсэлгэтэй ушарна.

Баруунгерманска армиие ударна хүсэн болгохо һанаашалгатай «европейскэ хамгаалгын нэгэдэл» тогтоохо гэһэн американска түсэб буруу һүрэжэ, «хүсэ баримталха» политиканъ таһалдалда ороо бэлэй. Тиигэбэшье һаань, американска дипломадууд германска милитаризмые дахинаа һэргээхэ, Баруун Германиие Хойто-атлантическа сэрэгэй блогто элсүүлхэ зорилготой тойруу шэнэ аргануудые бэдэрээ.

1954 оной сентябрь—октябрь һаранuудта США-гэй үүсхэлээр Лондондо ба Парижда баруун гүрэнүүдэй түлөөлэгшэнэрэй хэдэ хэдэн зүблөөн боложо, октябриин 23-да парижска хэлсээнүүд баталагдаад, барууневрoпейскэ союз байгуулһан хэбэртэйгээр Баруун Германиин хуурай газарай, агаарай-сэрэгэй, далайн-сэрэгэй бүхы зэбсэгтэ хүсэнүүдые бии болгохо гэжэ хараалһан байха юм.

Парижска хэлсээнүүд Европодохи эб найрамдалые эбдэхэ, Германиин хоёр болгогдон хахарһыень бүри бүхэлхэ, уласхоорондын түгшүүрилые улам шангадхаха зорилготой. Эдэ хэлсээнүүд Европын арадуудта шэнэ дайн байлдаанай аюул тохёолдуулна. Парижска хэлсээнүүд Европын арадуудай, тэрэ тоодо немецкэ арадай үндэһэн интересүүдтэнь харша байна.

Баруун Германиие дахинаа зэбсэглүүлхэ зорилготой США-гэй политиканъ Англиин ба Франциин засаг баригша бүлэгүүдэй зарим хубиин зүгһөө дэмжэгдэһэн болобошье, тус оронуудай дайн сэрэгтэ дурагүй үргэн арад зоной улам улам шангаржа байгаа эсэргүүсэлгэтэй ушараа.

Холбоото Штадууд ээрхэг түримхэй союзуудые, блогуудые эмхидхэхэ зуураа түрибэлгүй яаралтайгаар зэбсэглэнэ. США-гэй 1954—55 оной бюджедтэхи сэрэгэй сэхэ гаргашанууд 44 миллиард үлүүтэй доллар болоод, 1937 оной сэрэгэй гаргашыень 40 дахин шахуу үлүүлээ. Зэбсэгүүдые түхеэрэлгэдэ Америкын Холбоото Штадуудай һомолдог угаа ехэ гаргашануудынь оборонын хэрэгтэ зорюулагдадаг гэжэ американска пропаганда худалаар баталдаг байха юм. Гэхэ зуура, тиимэ баталамжань бодото баримтануудаар буруушаагдана. Тэдэ баримтануудай нэгэниинь юу болоноб гэхэдэ, США-һаа аяар холо байһан ондоо гүрэнүүдэй газар дээрэ американска сэрэгэй базанууд олоор түхеэрэгдэн тодхогдоно.

Американска хэблэлэй тунхаглаһан мэдээнүүдэй ёһоор, гадаадын 49 гүрэн дотор, тэрэ тоодо Англи, Франци, Баруун Германи, Итали, Испани, Норвеги, Хойто Африка, Турци, Греци, Японии болон бусад оронууд дотор 400 шахуу базанууд эмхидхэгдэнхэй. Америкын Холбоото Штадууд хари оронуудта 1 миллион 370 мянган хүн сэрэгэй албахаагшадые байлгана.

Америкын Холбоото Штадууд атомна дайнда бэлэдхэн, эб найрамдалай хэрэгтэ ехэхэн аюул тохёолдуулна. США-гэй засаг баригшад атомна, водородно ба бусад олоор хюдаха зэбсэгүүдые хоримжолхо асуудалаар уласхоорондын хэлсээ баталха ябадалда һаад хүшөөлэлтэ хэхэһээ гадна, мүн атомна зэбсэг хэрэглэхэ, дай үүдхэхэ түсэбүүдые хараалан зохёоно.

Хойто-атлантическа союзай советэй үнгэрэгшэ жэлэй декабрьда болоһон сесси дээрэ Америкын Холбоото Штадуудай эрилтээр атомна дайнда бэлэдхэхэ тухай шиидхэбэри гаргагдаһан байгаа. Даллес ба бельгийскэ гадаадын хэрэгүүдэй министр Спаак гэгшэд тэрээн тухайда өөһэдынгөө мэдүүлгэнүүд дотор үргэнөөр соносхоһон байха юм. Жэшээнь, «шухала хэрэгтэй юумэнь лэ сэрэгэйхидтэ үгтэбэ. Тэдэнэр атомна дайнда бэлдэхэ зүбшөөл эриһэн байгаа. Тиимэ зүбшөөл үгтөө» гээд, тэрэ сессиин шиидхэбэри тухайда Спаак гэдэг мэдүүлээ һэн.

Хани барисаае ба харилсан туһалалсалгые үндэһэ болгодог Советскэ Союзай, Хитадай Арадай Республикын ба социалистическэ лагериин ондоошье оронуудай эб найрамдалта политиканъ США-гэй ээрхэг түримхэй политикада эсэргүү шэглүүлэгдэн бэелүүлэгдэнэ. Мүнөө энэ лагерьнай Европын хүн зоной хахад шахууе, Азиин хүн зоной хахадһаа үлэ мэдэг үсөөниие нэгэдүүлэнхэй. Арадай демократическа гүрэнүүд гэнтэ дээрээ ортохогүйн тулада өөһэдынгөө аюулгүй байдал хангаха хэмжээнүүдые абажа байна. Европодо аюулгүй байдал хангаха зорилгоор 1954 оной эсэстэ зарлагдаһан Московско зүблөөн хадаа ээрхэг хархис этэгээдүүдтэ шанга һануулга болоо. Хани барисаан ба харилсан туһалалсалга тухай договор баталха, Баруун Германиие хабаадалсуулан ээрхэг хархис этэгээдүүдэй сэрэгэй союзай байгуулагдаа һаань—сэрэгэй нэгэдхэмэл командовани эмхидхэхэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэгдэжэ байнхай.

«Хүсэ баримталха» гэһэн США-гэй политиканъ буруу һүрэжэ хосорхо табилантай. Тус политикын хосорхо табилангынь тэрэнэй хархис удха шэнжээр, арадуудай эрхэ сүлөө олохо, бэеэ дааһан байдал туйлаха зорилготой хүдэлөөе һаатуулха, түүхын ябасые гэдэргэнь эрьюулхэ гэжэ оролдодог байһаарнь тайлбарилагдана. Империализмын уг удха, тэрээндэ хамаатай дотоодын зүришэлдөөнүүд, мүн стратегическэ ба экономическа шухала хараануудые эзэмдэхын түлөө, түүхэй эдүүдэй ба худалдаа наймаанай рыногүүдые эзэлхын түлөө империалистическэ гүрэнүүдэй тэмсэлэй улам хурсадалга хадаа «хүсэ баримталдаг» политикын зайлашагүй буруу һүрэн хосорхо гол шалтагаан болоно. Тэрэшэлэн арадуудай бэеэ дааха, тусгаар байха эрхые арсадаг, харша ба зэбүүрхэлтэ ёһо гуримуудые тэдэ арадуудта баадхадаг ябадал тус политикын таһалдан хосорхо шалтагаан болоно.

Европын, Азиин ба дэлхэйн бүмбэрсэгэй бусад хубинуудтахи амгалан байдалые шухалада бододог хүсэнүүд эб найрамдалай тала баригшадай түгэлдэр ехэ хүдэлөөе эмхидхээд, тэрэнь амгалан байдал абарха гэжэ дэлхэйн шэнэ дайнай болохо аюулые зайсуулха гэжэ эрмэлзэдэг хэдэн зуугаад миллион хүнүүдые элсүүлэн жагсаагаа. Эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй хүдэлөөн хадаа дай жүрөөдэн үүдхэгшэдэй аашануудта һаатангүй эб найрамдалай сахигдаха, батадхагдаха лаб найдабари болоно.

А. АЛЕКСЕЕВ.

Чехословакиин Национальна суглаанай сесси хаагдаба

ПРАГА, мартын 23. (ТАСС). Чехословацка Республикын Национальна суглаанай сесси мүнөөдэр Прагада хүдэлмэрээ дүүргэбэ.

Гүрэнэй түсэблэлгын управлениин түрүүлэгшэ Отокар Шимунек, финансын министр Юлиус Дюриш гэгшэдэй ба зохихо парламентска комиссинуудай элидхэлнүүд тушаа үгэ хэлэхэдээ Национальна суглаанай депутадууд иигэжэ онсо тэмдэглээ. Республикын арадай ажахые хүгжөөхэ түсэбые, гүрэнэй 1955 оной бюджедые правительство суглаанай үзэмжэдэ табиба. Энэ түсэб ба бюджет хадаа ороной үйлэдбэриин хүсэнүүдые саашадань хүгжөөхэ, тэрэнэй өөрыгөө хамгаалха шадабариие бэхижүүлхэ зорилгонуудта, ажалшадай материальна ба культурна хэмжээе шууд дээшэлүүлхэ зорилгонуудта бүрин зохилдохоһоо гадна, эб найрамдалые аршалан хамгаалха ба демократическа лагериие бэхижүүлхэ хэрэгтэ чехословацка арадай шэнэ оруулалта болохо байна.

Чехословакиин арадай ажахые 1955 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые, гүрэнэй 1955 оной бюджедые ба гүрэнэй 1953 оной бюджедэй дүүргэлтые Национальна суглаан нэгэн дуугаар баталаа.

Национальна суглаан хадаа бусад хэдэ хэдэн хуулинуудые баталһан байна.

Республикын президент Антонин Запотоцкий, премьер-министр Вильям Широкий, Чехословакиин коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь Антонин Новотный, Словакиин коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь Карол Вацилек, парти ба правительствын бусад хүтэлбэрилэгшэд Национальна суглаанай сессиин заседани дээрэ байлсаа.

Хитадта культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд олоор байгуулагдана

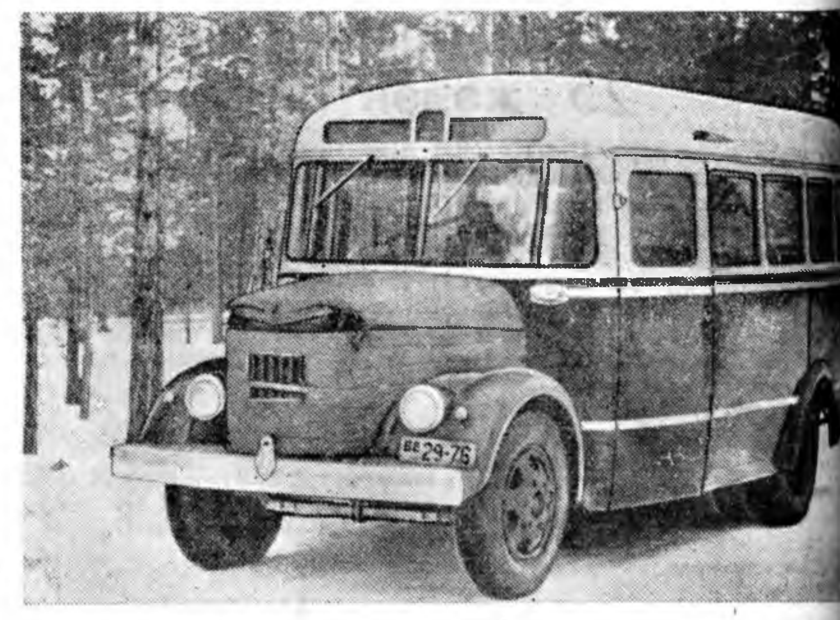
ПЕКИН, мартын 23. (ТАСС). Хитадта ажалшадай дунда культурно-ниитын ехэ хүдэлмэри ябуулагдана. 1954 ондо орон дотор хүдэлмэришэнэй 12.376 клуб бии байһан юм. Фабриканuудта, заводуудта болон шахтануудта 9.650 библиотекэ ба уншалгын газарнууд үнгэрэгшэ жэлдэ нээгдээ. Гадна, 7 мянга гаран нүүдэл библиотекэ эмхидхэгдэһэн байна. Орон дотор 1.400 нүүдэл кино хүдэлмэрилнэ. Хэдэн мянган хүдэлмэришэд самодеятельностиин элдэб кружогуудта ба уранһайханай тусхай һургуулинуудта сүлөөтэй сагтаа һурадаг байна. «Бэйцзинжибао» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, мартын 25-да пекинскэ уранһайханай һургуули нээгдэхэнь. Тэрээндэ 1.575 хүдэлмэришэн һураха юм. Арадай засагай үедэ самодеятельностиин коллективүүдэй дундаһаа оюун бэлиг ехэтэй дуушад, артистнууд, уранзураашад болон уранзохёолшод шалгаран гараа.

Утрехтскэ выставкэ дээрэхи советскэ павильон ехээр һонирхогдоно

ГААГА, мартын 23. (ТАСС). Утрехтскэ выставкын нээгдэһэн түрүүшын үдэртэ советскэ павильониие хүн зон ехээр һонирхон хараһан байна. Выставкые харагша бүхэн советскэ промышленностиин бүтээһэн зүйлнүүдые заатагүй орожо харана. Тэндэ орогшод хүдөө ажахын, промышленна ба харгы замай хүсэтэ машинануудые, хүгжэмэй ба радиогой таһагые, ангай арһанай, ковёрнуудай, текстильнэ ба бусад таһагуудые удаан саг соо хаража һонирхоно.

Советскэ павильондо голландска хэблэл ехэ анхарал хандуулна. Павильоной уран гоёор найруулан шэмэглэгдэһэн тухай, тэндэ һайн шанартай, элдэб янзын эд бараанай табигдаһан тухай газетэнүүд бэшэнэ.

Үсэгэлдэр, выставкын нээгдэһэн үдэр советскэ павильондо Голландиин премьер-министр Дрейс орожо хараһан байна. «Гаагше курант» гэжэ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Дрейс хадаа советскэ павильоной гоё һайханаар найруулагдаһаниие һайшааһанаа мэдүүлһэн, мүн нарин механизмын зүйлнүүдые, тэрэшэлэн электронно аппаратурые, хүдөө ажахын машинануудые, текстильнэ ба уралан гоёожо хэһэн зүйлнүүдые ехээр һонирхон хараа. СССР-һээ Нидерландинуудта байдаг посол С. П. Кирсанов, СССР-һээ Нидерландинуудта байдаг худалдаа наймаанай түлөөлэгшэ Е. П. Гуров премьер-министртэй ябалсаа.

Яруунын аймаг республикымнай холын аймагуудай нэгэн юм. Аймагай ц... Сосново-Озёрск Улан-Удэ хоёрой хоорондо пассажирска автобус ябадаг боло...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 3-дахи автотранспортна конторын шофёр Д. Житихин өөр... автобусаар Яруунын аймагһаа Улан-Удэ город ерэжэ ябана.

И. Денисовэй фото.

МАНАЙ РЕСПУБЛИКА ДОТО...

Хүүгэдэй номой недели

Республикын бүхы городууд болон аймагуудаар мартын 24-һөө эхилжэ, «Хүүгэдэй номой недели» үнгэргэгдэхэнь. Книготоргын, союзпечатиин магазинууд, киоскнуудта һургуулиин хүүгэдтэ зорюулагдаһан иимэ номууд худалдагдаха байна:

Н. Мельникова.—Шэниисын үндэр ургаса яажа хуряахаб. Детгиз. 1954 он. 10 мүнгэтэ. Просын үндэр ургаса яажа хуряахаб. Детгиз. 1954 он. 10 мүнгэтэ.

А. Пальцева.— Яблониин эшэнүүдые хайшан гэжэ һайнаар ургуулхаб. Детгиз. 1954 он. 20 мүнгэтэ.

С. Разумов. — Ажал ба амар... Детгиз. 1954 он. 1 түх. 20 мүнгэ...

Амар мэндэ, һургуули. Форте... на доро хүүгэдэй хоорой дуу... дуунууд. Музгиз. 1954 он. 1 түх... мүнгэтэ.

Пионерэй түүдэгэй дэргэдэ. П... нернүүдэй дуунууд. Музгиз. 1954... 3 түх. 30 мүнгэтэ.

Хүүгэдэй хоорой дуунууд. Т... шынхеэ гараба. Музгиз. 1954 о... түхэригтэ.

Хүүгэдэй дуунууд. Эхин һург... нуудта зорюулагдаһан сборник... педгиз, 1953 он. 16 түх. 05 мүн...

Шэнэ номууд

Республикын номой магазинууд болон киоскнууд номуудые олоор абаад, худалдаанда гаргаба. Тэдэнэй тоодо:

В. Сторожев — Социалистическэ революцида хүдэлмэришэн анги ба үгытэй таряашадай союз. 2 түхэриг 50 мүнгэтэ.

И. Ф. Гаркуша—Хүрьһэ шэнжэлэлгэ. Энэ ном агрономууд болон хүдөө ажахын бусад мэргэжэлтэдтэ зорюулагдана. Тэрэшэлэн хүдөө ажахын техникумүүдэй студентнүүдэй һуралсалда туһаламжа бол... үгэхэ байна. 9 түхэриг 70 мүнг...

М. Ф. Томмэ ба **Е. А. Нови...** Ниитэ зоотехния. Энэ ном зоот... ческэ техникумүүдэй һуралсалд... рэглэгдэхээр хараалагдана. 9 ... 40 мүнгэтэ.

А. Н. Дьякова ба **В. И. Цвет...** Мүнөө үеын тракторнууд болон... томобильнууд. 9 түх. 35 мүнгэт...

К. С. Шестопалов—Машина... лоодохые хүсэгшэдэй справочн... түх. 60 мүнгэтэ.

Шэнэ пьесэ

Мартын 18-да Бурят-Монголой драматическа театртa драматург Аполлон Шадаевай бэшэһэн «Далитай загаһан» гэжэ хоёр акттай шэнэ пьесэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Пьесын автор хуушанай барга сагай үлэгдэл—нэгэ бөөгэй харата муухай аашануудые хурсаар шүүмжэлэн элирхэйлнэ.

Пьесые уншаһанай һүүлээр БМАССР-эй арадай артистнар Ц. Г. Шагжин, В. К. Халматов, БМАССР-эй габьяата артист Б. Н. Вампилов, театрын режиссер, БМАССР-эй искусствын габ... ажал-ябуулагша Б. Г. Аюшин, ... матург Д. Батожабай, литера... вед А. А. Плишкина болон буса... хэлэбэ. Үгэ хэлэгшэд А. Шада... бэшэһэн «Далитай загаһан» ... пьесын удха ба уран найруулгы... талаар һайн байһые тэмдэ... зууран, зарим тэды дутагдалну... ень заажа үгэбэ.

Энэ театрын уранһайханай ... тус пьесые табиха гэжэ тогтооб...

Э. Эрх...

Воскресник үнгэргэгдэбэ

«Коммунизм» колхозой (Хэжэнгэ) гэшүүд һаяхан, амаралтын нэгэ үдэр Наринхан Горхон гэжэ нютагта хониной шэнэ байрын барилгада хэрэгтэй модо бэлэдхэхын тула воскресник үнгэргэбэ. Тус воскреснигтэ Чесанын долоон жэлэй һургуулиин һурагшад, Шабартын гүүртын хүдэлмэрилэгшэд, хамтадаа 43 хүн хабаадалсаа. Тэдэнэр 130 кубометр ба... гын модо бэлэдхэжэ үгэһэн ба... Һурагшад М. Осорова, Я. Мунку... Б. Чимитов, Д. Бадмадоржиев, ... хозяигууд Г.-Ц. Цыдыпов, Ц-Б. ... ремпилов, Ж. Мункуева гэгшэд... реснигтэ ехэ эдэбхитэйгээр хаба... саа.

А. Сагала...

Һонирхолтой вечер

1905—1907 онуудта болоһон ородой түрүүшын революцида зорюулагдаһан вечер Бурят-Монголой зооветеринарна институтда болобо. Энэ вечер дээрэ түүхын науканuудай кандидат нүхэр Бажеев элидхэл хээ.

Удаань, 1905—1907 онуудай революцида хабаадагшад нүхэд ... ков ба Армянинов институдай ... шанар болон студентнүүдтэ ор... түрүүшын революци тухай ... рэнгыгээр хөөрэжэ үгөө. Нүхэд ... саков, Армянинов гэгшэдтэ ... рагшад ехэ баяр хүргэбэ.

Д. Ширето...

Эдеэ хоолой шэнэ магазин

Аймагай центр—Кабанск тосхондо эдеэ хоолой шэнэ магазин нээгдэбэ. Энэ магазин аймагай ажалшадта мяха, загаһа, һү болон бусад продуктнуудые наймаална. Мүн иимэ магазин Каменск гэжэ ... мэришэдэй тосхондо һаяар нээ... юм.

В. Дугарцыре...

Ториин шатаршадай мүрысөөн

Һаяхан Ториин аймагта шатараар мүрысөөн болобо. Энэ турнирта аймагай эмхи зургаанууд, предприятинууд, колхозууд болон һургуулинуудһаа 12 хүн хабаадалсаа. 11 очкоһоо тус тустаа 8 очко абаһан аймагай арадай гэгээрэлэй таһагые даагша И. М. Брянский, 10-дахи классай һурагша Б.-М. Бато... гэгшэд нэгэдэхи ба хоёрдохи ... нуудые эзэлээ. Турнирта түрү... ри эзэлэгшэдтэ үнэтэ шангу... рюулагдаа.

Д. Дуга...

Редактор Д. Л. ЛОБСА...

Мүнөөдэр кино театрнуудта

Оперо ба балетэй театрта — оперо «Травиата» (20 ч.), мартын 27-до (үдэр) —балет «Лебединое озеро» (12 ч.).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта—«Представление состоится» (8 ч. 30 м., 12 ч. 30 м., ... 30 м., 16 ч. 30 м., 18 ч. 30 м., 20 ... ба 22 ч. 30 м.), «Команда с наше... цы» (10 ч. 30 м.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни. сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14 культуры и быта, промышленности — 34.05, местной информации и писем— 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00413. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР Зак. № 7